

principii

Revista Studențească a Facultății de Teologie Ortodoxă *Ep. Dr. Vasile Coman*
din cadrul Universității din Oradea

NR. 2 (IULIE-AUGUST)
2012

SUMAR

EDUCAȚIE ȘI INTERDISCIPLINARITATE – <i>Prof. univ. dr. Florica Orțan</i>	3
FILE DE CALENDAR (DUMINICILE IULIE-AUGUST) – <i>Sfântul Teofan Zăvorâtul</i>	4
SFINTELE SĂRBĂTORI (IULIE-AUGUST) – <i>Ovidiu Vlad Botiș</i>	8
BISERICA DE LEMN DIN BOTEAN – <i>Andrei Bențe și Ovidiu Vlad Botiș</i>	9
POMUL VIEȚII – <i>Maria Bronț</i>	13
POEZIE – <i>Liana și Maria Bronț</i>	17
TRADUCERI INEDITE DIN PĂRINȚII BISERICEȘTI – <i>Drd. Corneliu Clop</i>	18
A FI PLĂCUT CELOR DIN JUR – <i>Paul Top</i>	18
VACANȚA ORĂDEANĂ – <i>Ioana Filipciuc</i>	20
FINAL DE GENERAȚII – <i>Andrei Gheban</i>	21
FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU LUMEA <i>FERICIRILOR RĂSTURNATE</i>	
– <i>Diac. asist. Florin Tomoioagă</i>	21
UNIVERSITATEA DIN ORADEA – ADMITERE IULIE 2012.....	23
PAȘI PRIN LUMEA... CULTURALĂ – <i>Adrian Fertea</i>	25
SINAXAR – <i>Ovidiu Vlad Botiș</i>	29
NATURA ȘI OMUL.....	30
CICLISMUL, UN SPORT FĂRĂ VÂRSTĂ – <i>Claudiu Ioniș Mance</i>	31
PERSONALITĂȚI-MARIN PREDA.....	33
FILE DIN ISTORIA ROMÂNIEI.....	36
ANECDOTE – <i>Ioana Filipciuc</i>	41
UMOR ÎN IMAGINI – <i>Mihai Dem</i>	42

EDUCAȚIE ȘI INTERDISCIPLINARITATE

Forma cea mai simplă de concepere a educației este definirea ei ca activitate. Prin educație se înțelege, de obicei, acțiunea inițiată de un agent social, care nu trebuie neapărat să fie profesor, dar care propune un program de instruire. În mod tradițional, activitatea de educație urmează șablonul disciplinarității, adică programul de învățat aparține unei singure discipline. Este adevărat, pe de altă parte, că activitatea școlară presupune predarea și învățarea mai multor discipline, ceea ce din efort se dovedește a fi mult mai puțin disciplinară decât se crede de obicei. Termenul de *disciplinaritate* provine mai mult din filosofie, gnoseologie și epistemologie, deși tinde să fie folosit cel mai mult în științele educației, mai des în curriculum.

În filosofie, interdisciplinaritatea se bazează și se corelează cu disciplinaritatea. Activitatea de cunoaștere se finalizează prin obținerea unor informații. Acest informații sau cunoștințe pot fi grupate și clasificate în funcție de mai multe criterii, iar în urma acestor operații rezultă un sistem de discipline.

Termenul de *disciplină* se apropie destul de mult de cel de *știință*, iar disciplinaritatea corespunde cu activitatea gnoseologică și epistemologică de clasificare a științelor. Cea mai simplă clasificare este deosebirea dintre științele naturii, pe de o parte, de științele sociale și umaniste, pe de altă parte. În viziunea filosofică tradițională, propusă îndeobște de neokantieni, științele naturii, numite și științe exacte, s-ar baza mai mult pe observație și experiment, ar fi

permeabile simbolismului și calculului matematic, ar avea posibilitatea să se descopere legi, în timp ce științele umaniste și sociale ar avea un potențial gnoseologic mult mai redus și ar trebui să se mulțumească cu descrieri și evaluări aproximative. Scheme gnoseologice și epistemologice de genul celor prezentate mai sus au efecte neașteptate în domeniul științelor educației. Disciplinaritatea a fost modelul clasic tradițional de organizare a conținutului învățării și rămâne, desigur, valid și astăzi. Activitatea curriculară urmărește, de obicei, trierea și clasificarea cunoștințelor, căutând să asigure puritatea unei științe mai ales, dacă este vorba de o știință a naturii. Se ajunge ușor, astfel, la subaprecierea științelor sociale și umaniste, inclusiv la marginalizarea lor în cadrul curriculumului școlar.

Nu ne propunem să minimalizăm importanța prezenței științelor naturii și a matematicii în programele școlare. Apreciem, de asemenea, gradul ridicat de problematizare al matematicii și științelor naturii (aceste discipline se prezintă mai ales, la nivelul elementar, ca seturi de exerciții și probleme) și prin acestea rolul lor important în stimularea inteligenței, faptul că îndeplinesc funcția de stimuli intelectuali.

Nu întotdeauna principiul tradițional al disciplinarității are efectele dorite.

În învățământul de cultură generală se urmărește activitatea formativă diversă, specializarea instituindu-se într-o fază ulterioară. Pentru a se asigura un curriculum echilibrat, se recomandă, în acest sens, ca pe lângă matematică și științele naturii,

cel puțin la nivelul școlii gimnaziale să se introducă și discipline de științe sociale. Se recomandă ca pe lângă învățarea limbii materne, să se învețe, simultan, cel puțin două limbi străine. Accentul pus pe matematică poate fi relativ ușor compensat prin introducerea educației civice și chiar a orelor de religie. S-ar putea recomanda ca între orele de matematică și științe să se intercaleze ore de literatură, educație civică, religie. Prin alternarea acestor discipline, învățământul poate căpăta valențe multidisciplinare și interdisciplinare. Trecerea bruscă de la o oră de matematică sau fizică, unde predomină relațiile cantitative și materiale, la orele de educație civică, istorie și religie, unde accentul cade pe valori, are ca efect psihologic și cognitiv o trecere bruscă de la un tip de modele de cunoaștere, abstracte și rigide, la altele, saturate de emoție și valori. Un astfel de învățământ, în care sunt prezente științele umaniste, permite corelații de mare anvergură între elemente situate în planuri diferite, descătușând gândirea, generând speranțe, aptitudini și comportamente optimiste.

Prof. univ. dr. Florica Orțan

Director DPPP - Universitatea din Oradea

FILE DE CALENDAR

(duminicile iulie-august)

Duminica a patra după Cincizecime

[Rom. 6, 18-23; Mt. 8, 5-13].

Ce credință avea sutașul! L-a uimit chiar și pe Domnul. Ea stă în aceea că L-a mărturisit pe Domnul ca Dumnezeu al tuturor, Stăpân Atotputernic al tuturor celor ce sunt; de aceea L-a și rugat: „Zi numai

un cuvânt și se va vindeca sluga mea. Cred că toate sunt supuse Ție și ascultă de porunca Ta". Această credință o cere Domnul de la toți ceilalți; această credință o cere și de la noi. Cel ce are asemenea credință nu duce lipsă de nimic și orice ar cere primește. Așa a făgăduit Domnul însuși. O, de-am avea și noi măcar o urmă a acestei credințe! Dar și aceasta e un dar, iar darul acesta trebuie cerut, și cerut cu credință. Să-l cerem, dar, cel puțin cu simțământul că avem nevoie de el; să-l cerem cu stăruință, fără să cruțăm osteneala, ajutându-l totodată să se înfiripe în noi, prin cugetări potrivite și în primul rând prin supunerea față de poruncile lui Dumnezeu.

Duminica a cincea după Cincizecime

[Rom. 10, 1-10; Mt. 8, 28-34; 9, 1].

Gadarenii au văzut străina minune săvârșită de Domnul prin izgonirea legiunii de demoni și, totuși, au ieșit - toată cetatea - și L-au rugat pe Domnul „să plece din hotarele lor". Nu se vede să se fi purtat față de El cu dușmănie, dar nici de credință n-au dat dovadă. I-a cuprins o frică nelămurită, care-i făcea să dorească doar atât: „Pleacă unde știi, doar lasă-ne în pace". Acesta este chipul oamenilor care trăiesc liniștiți în avutul lor. În jurul lor, lucrurile s-au rânduie în prea rău; ei s-au obișnuit cu această rânduială; nu au nici gând, nici trebuință s-o schimbe, ori s-o înlocuiască și se tem să facă vreun pas nou. Simțind totuși că dacă va veni poruncă de sus, frica de Dumnezeu și conștiința îi vor sili să lepede cele vechi și să primească cele noi, ei fug din răspunderi de astfel de prilejuri, așa încât, luând ca îndreptățire neștiința, să poată vieții liniștiți cu vechile lor obiceiuri. Așa sunt

cei care se tem să citească Evanghelia și cărțile Sfinților Părinți, precum și să poarte convorbiri duhovnicești, de frică să nu-și zgândăre conștiința, care dacă se va trezi, va începe să-i silească a lepăda unele și a primi altele.

A șasea Duminică după Cincizecime

[Rom. 12, 6-14; Mt. 9, 1-8; In. 17, 1-13].

Domnul iartă păcatele slăbănogului. Acesta ar fi fost un prilej de bucurie; dar mintea vicleană a cărturarilor învățați spune: „Omul acesta hulește”. Chiar și după ce a urmat minunea vindecării slăbănogului, întărind acest adevăr mângâietor pentru noi, că „putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele”, poporul a dat slavă lui Dumnezeu, dar despre cărturari nu se spune nimic, pesemne fiindcă și în fața minunii urzeau oarecare întrebări viclene. Mintea lipsită de credință e o uneltitoare: naște întruna bănueli viclene și urzește hule asupra tuturor lucrurilor privitoare la credință. Ba nu crede în minuni, ba cere o minune învederată; dar când aceasta i se dă, îndatorând-o să se plece credinței, nu se rușinează să se dea în lături, tâlcuind strâmb lucrările cele minunate ale lui Dumnezeu. La fel se poartă și față de dovezile asupra adevărului dumnezeiesc, iar dovezi îi aduc atât experiența, cât și rațiunea, destul de puternice și de numeroase, dar și pe acestea le acoperă cu îndoiala. Ia la bani mărunți tot ce înșiră ea și ai să vezi că toate sunt numai viclenie, chiar dacă în gura ei par „deșteptăciuni”; astfel ajungi, fără să vrei, la concluzia că așa-zisa inteligență și viclenia sunt unul și același lucru, în tărâmul credinței, Apostolul grăiește: „Noi avem mintea lui Hristos”. Dar a cui minte e în afara

tărâmului credinței? A celui viclean. Ca atare, viclenia a și devenit trăsătura care îl deosebește.

A șaptea duminică după Cincizecime

[Rom. 15, 1-7; Mt. 9, 27-35].

„După credința voastră fie vouă!”, le-a spus Domnul celor doi orbi, și îndată s-au deschis ochii lor. După măsura credinței omului este și cercetarea lui de către puterea lui Dumnezeu. Prin credință se primește, trece și în ea se sălășluiește harul. Așa cum plămâni unuia sunt mai mari, iar ai altuia sunt mai mici, și primii primesc mai mult aer decât cei din urmă, tot așa și credința unuia e mai mare, iar a altuia e mai mică, și prima primește mai multe daruri de la Domnul, iar cealaltă mai puține. Dumnezeu este pretutindeni, cuprinde și ține toate și Se sălășluiește cu plăcere în sufletele omenești; dar intră în ele nu cu sila, deși este Atotputernic, ci chemându-le, căci nu voiește să strice stăpânirea pe care i-a dat-o omului asupra voinței sale. Pe cel ce se deschide prin credință îl umple Dumnezeu cu daruri peste măsură; în cel care se zăvorăște prin necredință nu intră chiar de ar fi aproape. Doamne! Aducă-ne credința, fiindcă și credința tot darul Tău este. Fiecare din noi însă se cade să mărturisească: „Iar eu sărac sunt și sărman” (Ps. 69, 6).

Duminica a opta după Cincizecime

[I Cor. 1, 10-17; Mt. 14, 14-22].

Înainte de minunata saturare a celor cinci mii de oameni, ucenicii Domnului au vrut ca El să dea drumul mulțimilor; Domnul însă a spus: „Nu au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce”. Să învățăm aceste cuvinte, și ori de câte ori vrăjmașul ne

va insufla să întorcem spatele celui care cere de la noi, să ne spunem ca din partea Domnului: „Nu au trebuință să se ducă; dați-le voi să măncați” - și să le dăm ceea ce avem la îndemână. Vrăjmașul scade mult dorința omului de a face milostenie, șoptind că cel care cere poate că nu merită să primească milostenie; dar iată că Domnul n-a stat să cerceteze vrednicia celor cinci mii, ci pe toți i-a ospătat la fel, deși nu toți aveau, firește, aceeași dragoste față de El; poate că printre ei erau și unii care mai apoi aveau să țipe: „Răstignește-L”. Așa e și obșteasca purtare de grijă a lui Dumnezeu față de noi: „El face să răsară soarele peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepti” (Mt. 5, 45). De ne-ar ajuta Domnul să fim cătuși de puțin milostivi, „așa cum Tatăl nostru Cel Ceresc este Milostiv”!

Duminica a noua după Cincizecime

[1 Cor. 3, 9-17; Mt. 14, 22-34].

Sfântul Apostol Petru, cu îngăduința Domnului, coboară din corabie și merge pe apă; apoi, se lasă biruit de imboldurile fricii și începe să se scufunde. Faptul că s-a hotărât să facă un lucru atât de neobișnuit nu este vrednic de mustrare, altminteri Domnul nu i-ar fi îngăduit; mustrare merită faptul că nu și-a păstrat starea suflatească dintâi. Pe Apostol îl umpluse o nădejde în Domnul plină de însuflețire, întemeiată pe credința că El poate orice și asta i-a dat curajul să înfrunte valurile. A făcut câțiva pași pe această cale nouă: ar fi trebuit să se întărească în nădejde, având în vedere pe Domnul, Care era aproape, și faptul că deja mersese pe apă prin puterea Lui; el însă s-a lăsat pradă cugetărilor omenești:

„Vântul este puternic, valurile sunt mari, apa n-are statornicie”, iar aceasta l-a zdruncinat, slăbind în el tăria credinței și a nădejzii. Din această pricină a scăpat din mâna Domnului și, rămânând supus lucrării legilor firii, a început să se scufunde. Domnul l-a dojenit: „Puțin credinciosule! pentru ce te-ai îndoit?”, arătând pricina primejdiei. Iată o lecție pentru toți cei ce întreprind vreun lucru, mic sau mare, cu scopul arătat de a plăcea Domnului! Trebuie păstrată căldura dintâi a credinței și nădejzii, din care se naște o mare virtute: stăruința în fapta bună, care slujește de temelie a vieții plăcute lui Dumnezeu.

Atâta vreme cât această stare se păstrează, însuflețirea de a purta ostenelile căii pe care ai pășit nu pierde, și piedicile, oricât de mari ar fi, trec nebagate în seamă. Atunci când ea slăbește însă, sufletul omului se umple îndată de închipuiri privitoare la mijloacele omenești de păstrare a vieții și de ducere la bun sfârșit a treburilor începute; și întrucât acestea se arată întotdeauna neputincioase, în sufletul lor se strecoară frica: „Ce o să fie?”; de aici se naște șovăiala: „Să mai continuu?”, și în cele din urmă părăsirea deplină a lucrării cu pricina. Trebuie făcut așa: ținete-te de ce-ai început, gonește gândurile care te tulbură și îndrăznește întru Domnul, Care este aproape.

Duminica a zecea după Cincizecime

[1 Cor. 4, 9-16; Mt. 17, 14-23].

„Acest neam (de demoni) nu iese decât numai cu rugăciune și cu post.” Dacă acest neam e izgonit de rugăciunea și postirea altuia, cu cât mai mult el nu poate să intre în cel ce însuși e postitor și rugător. Iată ce îngrădire! Deși demonii sunt mulțime nenumărată

și văzduhul e plin de ei, nu pot face nimic celui care se îngrădește prin rugăciune și prin post. Postul este înfrânarea desăvârșită, rugăciunea este desăvârșita părtășie (comuniune) cu Dumnezeu; postul apără de bântuirile din afară, iar rugăciunea ațintește dinlăuntru asupra vrăjmașilor o panoplie de foc. Pe postitor și rugător, demonii îl simt de departe și fug de el, ca să nu primească lovituri dureroase. Ne e îngăduit să gândim că acolo unde nu este post și rugăciune s-a și înființat demonul? Da. Demonii, sălășluindu-se în om, nu întotdeauna își fac simțită adăstarea, ci se ascund, învățându-și gazda la tot răul și abătând-o de la tot binele în chip hoțesc, așa încât acesta este încredințat că singur face tot, împlinind de fapt voia vrăjmașului său. Tu doar apucă-te de rugăciune și de post, și vrăjmașul va fugi îndată, așteptând prilejul de a se întoarce; într-adevăr se întoarce, îndată ce omul părăsește rugăciunea și postul.

Duminica a unsprezecea după Cincizecime

[1 Cor. 9, 2-12; Mt 18, 23-35].

Domnul a încheiat pilda celor doi datornici prin cuvintele: „Tot așa și Tatăl Meu Cel Ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre”. Pare că e un lucru foarte ușor: iartă și vei fi iertat; dacă ești iertat, ești și primit în milă; iar dacă ești primit în milă, ești părtaș la toate vistiериile milei. Asta ar trebui să însemne că mântuirea și raiul și fericirea veșnică sunt la îndemână. Și ce câștig mare pentru un lucru atât de mic cum este a ierta!... Da, lucru mic, dar pentru iubirea noastră de sine nimic nu e mai greu decât a ierta. Vreo supărare pricinuită fără voie, într-ascuns, pe care să n-o fi văzut nimeni, mă

rog, o mai iertăm; dar de primim vreo lovitură mai dureroasă, și încă în fața altora, nici vorbă de iertare. Sunt împrejurări în care vrei, nu vrei, nu poți să dai glas nemulțumirii, așa că taci; limba tace, în timp ce inima vorbește și urzește planuri negre. Dacă jignirea e puțin mai mare, nici vorbă nu mai poate fi de înfrânare: nici rușinea, nici teama, nici paguba nu-l pot opri pe om să se răzbune. Egoismul ce clocotește îl face pe om să se poarte ca un smintit, și cel aflat sub înrăurirea lui începe să îndruge neghiobii; în această nenorocire cad cel mai des nu oamenii de rând; ci, cu cât este cineva mai „cultivat”, cu atât e mai simțitor la jigniri, cu atât iartă mai greu. Uneori, purtarea lor rămâne prietenoasă la arătare; dar lăuntric este o dușmănie neîmpăcată: asta în vreme ce Domnul cere să iertăm din toată inima.

Duminica a doisprezecea după Cincizecime

[1 Cor. 15,1-11; Mt 19,16-26].

„Bogatul cu greu va intra întru împărăția Cerurilor.” Aici se are în vedere bogatul care vede în sine însuși multe mijloace și multe puteri de a-și spori bunăstarea; însă îndată ce omul avut își taie orice împătimire de avuție, înăbușă în sine orice nădejde în aceasta și încetează a mai vedea în ea reazemul său de căpetenie, devine în inima sa la fel ca cel ce nu are nimic; unuia ca acestuia îi e deschis drumul către împărăție. Atunci, bogăția nu împiedică, ci ajută, fiindcă oferă mijloacele de a face bine. Nu bogăția este dăunătoare, ci nădăjduirea în ea și împătimirea de ea. Acest gând poate fi generalizat după cum urmează: cine nădăjduiește într-un lucru și se împătimește de el se îmbogățește cu el. Cel ce nădăjduiește numai la

Dumnezeu și se lipește de El cu toată inima, se îmbogățește cu Dumnezeu; cel ce nădăjduiește în altceva și se întoarce cu inima într-acolo, depărtându-se de Dumnezeu, se îmbogățește cu acel lucru, iar nu cu Dumnezeu. De aici reiese că cel ce nu e bogat în Dumnezeu nu are intrare în împărăția Cerurilor. Este vorba aici despre rudenie, legături lumești, deșteptăciune, ranguri și așa mai departe.

Sfântul Teofan Zăvorâtul

SFINTELE SĂRBĂTORI

(iulie-august)

Sfântul Ilie Tesviteanul

Sfântul prooroc Ilie a trăit în Regatul de Nord al lui Israel, în vremea domniei regelui Ahab. Sfântul Ilie a fost fiul preotului Sovac din Tesvi și a trăit cu mai bine de 800 de ani înainte de Hristos. Vechiul Testament istorisește despre faptele lui minunate în cărțile numite *Regi*. Este ales de Dumnezeu să certe aspru pe regele Ahab și pe cei care-l urmau pe calea păgânească a adorării lui Baal. Sfântul Ilie a fost un mare prooroc și a făcut multe minuni. Datorită rugăciunii sale, Dumnezeu trimite ploaie după 3 ani și jumătate de secetă. Înmulțește făina și uleiul văduvei din Sarepta Sidonului și îl învie pe fiul ei. A chemat foc din cer prin care a ars jertfa adusă de el lui Dumnezeu. A înlaturat cultul zeului Baal, l-a văzut pe Dumnezeu în isihie, a fost ridicat în carul de foc și s-a arătat la Schimbarea la Fața a Mântuitorului de pe muntele Tabor. A fost hrănit în chip minunat de corbi pe când era retras la pârâul Cherit și de un înger pe drumul spre Muntele Horeb. Sfântul Ilie este reprezentat iconografic, fie în

gura peșterii sale, fie în carul de foc. Sfântul Ilie este socotit și protopărintele monahismului creștin. În tradiția populară, Sf. Mare Prooroc Ilie este considerat ocrotitorul recoltelor și a rămas în istoria Bisericii Ortodoxe ca un exemplu de credință și curaj demn de urmat. Biserica Ortodoxă îi aduce multă cinstire, pentru că este pomenit ca mare bărbat și erou al credinței.

Biserica Ortodoxă îl prăznuiește la data de 20 Iulie a fiecărui an.

Schimbarea la față a Mântuitorului

Schimbarea la Față este sărbătorită pe 6 August și este cunoscută în popor și sub denumirea de Probojenia. 6 august constituie, de asemenea, un moment important în calendarul viticol, în această zi nu se lucrează și la biserică se duc fructe din noua recoltă, se binecuvăntează și se împart de pomană celor prezenți la biserică. *Schimbarea la Față* ne descoperă că Hristos a fost cu adevărat Fiul lui Dumnezeu. Prin firea omenească pe care a asumat-o, ne-a fost descoperită dumnezeirea Sa. În acest sens, Sfinții Părinți afirmă că "Hristos Se schimbă la Față, nu luând ceea ce nu era, nici preschimbându-Se în ce nu era, ci arătând ucenicilor ceea ce era, deschizându-le lor ochii și făcându-i din orbi văzători".[1]

Din Scriptură aflăm că Mântuitorul luând pe Petru, Iacov și Ioan pe muntele Taborului, "S-a schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. Și iată, Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El și, răspunzând, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voiești, voi face aici trei colibe: Ție una, și lui

Moise una, și lui Ilie una. Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrît pe ei, și iată glas din nor zicând: "Acesta este Fiul Meu cel iubit; pe Acesta ascultați-L". Și, auzind, ucenicii au căzut cu fața la pământ și s-au spăimântat foarte" (Matei 17, 2-6; Marcu 9, 2-7; Luca 9, 28-36).

Adormirea Maicii Domnului

Adormirea Maicii Domnului este unul din Praznicile Împărătești ale Bisericii Ortodoxe, sărbătorită 15 august. Această sărbătoare comemorează moartea, învierea și slăvirea Maicii Mântuitorului. Sărbătoarea mărturisește că Maica Domnului "a fost luată" de Dumnezeu în împărăția cerească a lui Hristos, în deplinătatea vieții ei sufletești și trupești. După ce Fecioara Maria și-a cerut iertăciune de la toți, și-a dat duhul. Domnul Însuși S-a coborât din ceruri pentru a primi în mâinile Sale sufletul ei cel sfânt. Atunci s-au petrecut multe minuni: ochii orbilor și auzul surzilor s-au deschis, ologii și bolnavii s-au vindecat.[2] Trupul a stat trei zile în mormânt, după care a fost ridicat în chip tainic spre lăcașurile cerești. Tradiția mărturisește că Toma sosește la Ierusalim în a treia zi după înmormântarea Maicii Domnului. Dorind să cinstească trupul ei, Apostolii au deschis mormântul. Dar minune! Mormântul era gol. Trupul Fecioarei Maria a fost ridicat la ceruri de Fiul ei.

Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul

Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul este prăznuită pe 29 august. Este ultima mare sărbătoare din anul bisericesc, pentru că pe 1 septembrie începe

un nou an. Ziua *Tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul* este o zi de post. Din Evanghelie cunoaștem că Irod, la un ospăț prilejuit de sărbătorirea zilei de naștere, a tăiat capul Sfântului Ioan Botezătorul, la cererea Irodiadei.

În acea vreme, Sfântul Ioan era întemnițat în castelul lui Irod de la Maherus. Ioan îl muștrase pe Irod pentru traiul lui nelegiuit cu Irodiada, care era soția fratelui său. În ura ei de moarte, Irodiada a sfătuit-o pe Salomeea, fiica ei, care dansase și plăcuse oaspeților și îndeosebi lui Irod, să ceară de la acesta capul Botezătorului ca rasplată. [3]

Andrei Gabriel Bențe

Note:

[1]<http://www.crestinortodox.ro/calendar-ortodox/schimbarea-fata-domnului-dezlegare-pest-120667.html>

[2]<http://www.crestinortodox.ro/calendar-ortodox/adormirea-maicii-domnului-120790.html>

[3] *Mica Biblie*, tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Teoctist Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, E.I.B.M.B.O.R., București 1990

BISERICA DE LEMN DIN BOTEAN

Biserica de lemn din Botean se află în localitatea omonimă din comuna Ineu, județul Bihor și a fost construită în anul 1700. Biserica se află înscrisă pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: BH-II-m-A-01120. Are hramul "*Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil*".

Istoric și trăsături

În mijlocul satului Botean pe deal și înconjurată de pruni, se află o biserică de lemn care, la ora actuală, se prezintă într-o stare de conservare foarte bună.

Documentele de arhivă ne spun că la 24 mai 1720 locuitorilor satului Botean li se aprobă 15 florini renani drept ajutor pentru construirea bisericii. În cererea lor, sătenii au subliniat că erau de mult timp fără biserică, așa încât erau nevoiți să țină slujbele în case, pe rând. Asta înseamnă că înainte ei avuseseră biserica lor, dar pe care, probabil, o demolaseră spre a-și construi alta. Preotul din Botean n-a voit să se întâlnească în anul 1724 cu Paul Laslo, fugind din calea acestuia. Biserica de lemn actuală trebuie să se fi construit deci între anii 1720-1724. Bătrânii satului afirmă că la o dată pe care nu o pot exact preciza, dar știu din spusele strămoșilor lor că așa este, biserica de lemn a fost mutată din locul unde se construise inițial, loc ce se cheamă „La pustă”, situat la circa 1 km de centrul vetrei actuale a satului. Mutarea ei ar fi fost determinată de viiturile de primăvară ale Crișului Repede, care surpau pământul unde era așezată. Pe de altă parte, inundațiile râului îngreunau accesul la biserică, cu atât mai mult cu cât majoritatea caselor se mutaseră pe vatra actuală (în cadrul acțiunii de aliniere a satelor din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Bătrânii știu apoi că biserica n-a fost demontată în întregime. S-au desfăcut doar turnul și acoperișul, după care pereții, din cununi prinse la colțuri în cheotori solide, au fost ridicați pe bușteni numiți „durgalauă”, după care, cu ajutorul câtorva perechi de boi, a fost mutată pe locul unde se află azi.

Monumentul a fost restaurat de fosta Direcție a Monumentelor Istorice, sectorul din Cluj, în anul 1965. Pridvorul de pe latura de vest n-a existat inițial, fiind

adăugat ulterior, poate concomitent cu mutarea bisericii.

Planul construcției este larg răspândit în zonă: o navă dreptunghiulară, lungă de 9 m, și o absidă poligonală decroșată cu circa 45 centimetri spre interior față de pereții de nord și de sud ai navei. Cununile pereților din bârne, care nu depășesc în grosime 30-35 cm, au fost clădite pe un soclu scund de piatră de râu. Streășina largă a acoperișului protejează bine talpa edificiului împotriva umezelii.

Pictura

Pictura bisericii (adevărat că este cu mult mai nouă decât la alte locașuri de cult bihorene) se păstrează destul de bine. Pe bolta semicilindrică din scânduri de brad, prinse spre exterior în arcurile dublou de scânduri alăturate și tăiate curbat, pictura se așterne pe toată suprafața. În creștetul bolții, în medalioane, apar „Dumnezeu-Tatăl”, „Hristos”, „Maica Domnului” și „Duhul Sfânt”. Iconostasul este compartimentat în casete marcate cu leături (șipici) vopsite în roșu și verde. Sub scena „Răstignirii”, se înșiră cei doisprezece apostoli, iar sub ei se află un al doilea registru, cu scene din viața lui Hristos. Lângă ușa de nord este zugrăvit chipul „Sf. Iosif Monah” într-o parte, iar în cealaltă „Sofronie”, „Andrei”, și „Teofan”. Pe ușă apare figura foarte bine realizată a „Sf. Nicolae”. „Sf. mucenic Ștefan” apare pe ușa diaconească de sud. Stâlpii dintre ușile diaconești și cele împărătești sunt acoperiți cu vrejuri de flori. Reprezentările „Patimile lui Iisus pe pământ” (printre care: „Cina cea de taină”, „Când l-au legat pe Iisus la stâlp”, „Când și-au spălat Pilat mâinile

și au dat pe Iisus să-l răstănească”) formează două registre sub șirul sfinților martiri, încadrați de arcade și coloane fusiforme de pe pereții longitudinali ai naosului. Cele patru colțuri ale bolții sunt marcate de chipurile celor patru evangheliști, însoțiți de simbolurile lor caracteristice. „Cain când l-au omorât pe Abel” și „Scoaterea din rai” sunt două teme ce încadrează o amplă scenă cu Adam și Eva, flancând mărul încolăcit de șarpe, pe peretele vestic al încăperii rezervate bărbaților. Pe pereții absidei, de la nord la sud, ordinea reprezentării „Sfinților Părinți” este următoarea: „Sf. Arhidiacon Lavrenție”, „Sf. Marele Vasile”, „Grigore Bogoslov”, „Sf. Ioan Zlataust”, „Sf. Nicolae”, „Kiril Patriarhul”, „Nichifor Patriarhul”, „Sf. Mitrofan Patriarhul”, „Sf. Metodie Patriarhul”, „Sf. Macarie” și „Sf. Spiridon”. Pe peretele nordic al absidei se află și pomelnicul celor care au contribuit probabil cu bani la zugrăvirea bisericii ori poate chiar și la construirea sau renovarea ei. Pe „fila” din stânga: „...Toader, Vasile..., Ioan..., Vasile..., Mitru”. Pe „fila” din dreapta: „...Ioane preot, Ioane Toma Gherghie, Dimitrie Vesnea, Ioane..., Eva..., Simion, Teodora. Morți - Toma Procopie Nede”. Pe pereții tindei sunt zugrăvite portretele mironosițelor: „Maria”, „Maria sora lui Lazăr”, „Maria Magdalena”, „Solomea”, a „femeilor ceale nebune” ori ale mucenițelor „Sosana”, „Teda”,

„Nastasia”, „Efimeia”. „Moartea” personificată ține într-o mână coasa, iar în cealaltă grebla. Încheiem descrierea picturii de la biserica de lemn din Botean amintind că tot în tindă, la tavan, într-un medalion circular încadrat de vrejuri preluate din arta barocă, se află trecut anul „1802” ce se referă, desigur, la data executării picturii.

Patrimoniul

La începutul secolului nostru, conform unei cronici manuscrise din 1905 în biserica de la Botean se aflau numeroase tipărituri vechi românești. Trei dintre ele s-au distrus: *Evanghelie*, Blaj, 1765; *Penticostar*, Râmnic, 1768; *Octoih*, Blaj, 1770.

Azi se află la biserică următoarele titluri de cărți: *Învățătură pentru rânduiala slujbelor de obște*, București, 1726; *Chiriacodroion*, București, 1732; *Evangheliar*, București, 1746, *Apostoli*, Blaj, 1767. *Penticostar*, Blaj, 1768; *Octoih*, Râmnic, 1770; *Strastnic*, Blaj, 1773; *Minologhion*, Blaj, 1781; *Triod*, Blaj, 1800; *Octoih*, Buda, 1826

Andrei-Gabriel Bențeși Vlad-Ovidiu Botiș

Biserica din Botean

Pictura Bisericii din Botean

POMUL VIEȚII

Monahia Iuliana afirma: *“Noi pictorii gândim cu imaginile lumii pământești, amestecate cu fantezie și ne lăsăm ademeniți de vâltoarea și dorințele inimii, iar toate acestea acoperă ca o perdea de fum nematerialitatea lumii de dincolo”.*

În lucrarea de față, apelând la fantezie am ales o compoziție abstractă cu o tematică religioasă, inspirată din Istoria Sfântă a Vechiului Testament, un pasaj biblic din Geneză. Chipul în care noi înțelegem lucrurile și fenomenele vieții este întotdeauna profund personal în raționamentul nostru, în constatările noastre, în fapte, cuvinte, concluzii întotdeauna se impune “eul” nostru. În tot ceea ce vede pictorul își așterne modul său de conștientizare, temperamental sau, le percepe pe toate în chip diferit, personalitatea sa constituie temeiul și existența duhovnicească a creației sale. [1]

Secvența surprinsă de mine este o viziune proprie, o percepție personală a pasajului biblic, dar care păstrează relatările biblice și adevărul revelat.

“Să facem om după chipul și asemănarea noastră, ca să stăpânească peste animale și peste tot pământul și peste toate târătoarele care se mișcă pe pământ.” Dumnezeu l-a făcut pe om din pământ, i-a suflat în față și i-a dat duh de viață, făcându-l viu. Omul este cea mai desăvârșită făptură a lui Dumnezeu, este “cununa creației”, este făptura ce leagă lumea nevăzută de cea văzută. Prin suflet este legat de lumea nevăzută, iar cu trupul de lumea văzută. Pe celelalte

ființe le-a făcut Dumnezeu numai prin cuvânt, pe om l-a făcut cu însăși mâna Sa, înzestrându-l cu minte, simțire și voință.[2]

Sfinții Părinți înțeleg prin “chipul Dumnezeiesc” mintea și voința liberă a omului în înclinația lui spre bine și spre Dumnezeu, stăpânirea acestuia peste animale și natură fiind o expresie și o manifestare a chipului Dumnezeiesc din om.[3] Dumnezeu îi așează pe Adam și Eva în grădina raiului, dându-le voie să mănânce din toate fructele pomilor, numai din fructele pomului din mijlocul grădinii, pomul cunoașterii binelui și a răului să nu mănânce, sub pedeapsa de moarte.[4] Lucrarea de față are o compoziție dinamică, iar în prim-plan apare pomul vieții sau pomul cunoașterii binelui și a răului.

Pomul vieții l-am situat în centrul lucrării deoarece ne este relatat în Biblie faptul că pomul oprit era așezat în mijlocul grădinii raiului. Culoarea dominantă a lucrării este albastrul nuanțat pe alocuri înspre verzui. Nu întâmplător am ales o gamă bogată de nuanțe albastrei; Liviu Lăzărescu ne prezintă în cartea sa *“Culoare în artă”* simbolistica culorilor, albastrul preînchipuind infinitul. Ca și efect psihic aduce privitorului o stare liniștitoare, având o mare forță comparabilă cu cea a naturii din timpul iernii, când totul e ascultare. Posedă o forță dirijată spre interior și ne antrenează sufletul pe undele credinței în depărtare și spre infinitul spiritual. Albastrul își desfășoară liniștea până în adâncul sufletului omenesc, iar cu cât este nuanța mai deschisă, cu atât îi

adresează omului o chemare spre infinit, trezindu-i dorul de puritate.

Dumnezeu a făcut pe om liber de răutate, însă protopărinții noștri nu au rămas în dreptatea originară, ci călcând porunca divină, au căzut din starea primordială, și cu ei odată tot neamul omenesc. Neamul omenesc descinde din unica pereche a primilor oameni *“Dumnezeu a făcut dintr-un sânge tot neamul oamenilor spre a locui pe toată fața pământului.”* (Gen.3-20, 2-7, și 21). Sfântul Maxim Marturisitorul afirmă că Dumnezeu a oprit primii oameni să guste din fructele pomului cunoașterii deoarece era prematur pentru ei, fiindcă aceștia nu erau statornici în bine, trebuia să ajungă la o stare de nepătimire și numai atunci puteau gusta din fructul oprit. Ei trebuiau să facă drumul de întărire pe care l-au făcut îngerii însă au cedat ușor ispitei. [5] Pentru Adam și Eva această restricție apare ca un fel de examen care să le întărească persistența în bine.

Sfinții Părinți explică înțelesul pomului cunoașterii binelui și a răului, pom care ne pune în legătură cu Dumnezeu. Dacă privim cu ochii netrupești și neduhovnicești atunci lumea reprezintă pomul cunoașterii care ne desparte de Dumnezeu. Sfântul Grigorie de Nyssa vede în pomul cunoașterii aspectul sensibil al lumii, pomul nefiind rău în sine ci îmbracă această formă datorită omului care a văzut în el ceva rău. Pomul poate reprezenta viață sau moarte, pentru o minte duhovnicească pomul cunoașterii e viață, lumea fiind frumoasă cum a creat-o Dumnezeu, iar pentru o minte neînduhovnică, pomul cunoașterii

înseamnă o lume care dă omului numai o iluzie a binelui. Pentru cei duhovnicești pomul cunoașterii hrănește mintea și sufletul, iar pentru ceilalți este un pom care hrănește un trup neluminat.[6]

Încolăcit după tulpina pomului apare reprezentat șarpele viclean. Împins de invidie, diavolul se arată în chip de șarpe și reușește să-l determine pe om să calce porunca Dumnezească. Șarpele se adresează Evei, știind că nu ei i s-a adresat în mod direct Dumnezeu când le-a dat porunca, ci lui Adam l-a vorbit. Dornică de slavă, diavolul trezește în Eva neîncrederea în Dumnezeu și este dornică să se înalțe la fel ca și Acesta. Diavolul îmbrăcat în culori frumoase a ispitit pe om.

Mărul pictat în nuanțe albastru-verzui apare mare și frumos, însă ispititor. Sfinții Părinți afirmă că fructele acestui pom erau frumoase, însă omul trebuia să ducă o luptă cu ispita. Diavolul arătându-se în chipul șarpelui se uită înspre măr și prezintă fructul pomului ca fiind înzestrat cu puterea de a duce la independență deplină a omului și la asemănarea lui cu Dumnezeu.

În partea de jos a lucrării apar reprezentați într-o manieră stilizată a corpului uman Adam și Eva. Eva îndată după ce a gustat din fruct a conștientizat răul săvârșit, acela de călcare a poruncii lui Dumnezeu. Eva, temându-se, l-a făcut și pe Adam partaș greșelii ei, de aceea apare ținând mărul în mâna întinsă spre Adam, surprinzând momentul ispitirii acestuia. Adam a căzut în ispită, mâncând din fruct a înțeles răul produs. În acest fel s-au opus cu voia lor, voi

Dumnezeiești prin atingerea fructului oprit. Adam și Eva apar îngenunchiați și aplecați, sugerând prin aceasta frica și cutremurul de care erau cuprinși și dorința de a se ascunde din calea lui Dumnezeu. Dumnezeu le dă oamenilor posibilitatea să-și recunoască greșeala și să-și ceară iertare, ei însă nu se arătară nici unul vinovați, Adam punând vina pe Eva, iar Eva pe șarpe. De aceea Dumnezeu i-a spus lui Adam: *"Fiindcă ai ascultat de femeia ta și ai mâncat din pomul oprit, blestemat să fie pământul pentru tine. Să nu producă decât spini și buruieni rele. Întru sudoarea ta vei munci pământul ca să-ți producă hrană, până te vei întoarce în pământul din care ai fost făcut, că pământ ești și în pământ vei merge"*. Iar Evei i-a zis: *"Fiindcă ai ascultat de îndemnul șarpelui și ai călcat porunca mea, vei fi blestemată să naști fiu în durere și să fi supusă bărbatului tău"*. Dumnezeu i-a zis șarpelui: *"Fiindcă ai făcut lucrul acesta, blestemat ești între toate fiarele de pe câmp, în toate zilele vieții tale să te târăști pe pământ și să mănânci țărână"*. Neamul omenesc a păcătuit împreună cu Adam și Eva pentru că este cuprins cu natura în ei, de aceea se numesc protopărinții noștri, iar păcatul lor se numește păcatul strămoșesc.

Alegând acest subiect religios, scopul imediat a fost de a surprinde pe suprafața pânzei momentul ispitirii, al neascultării poruncii divine și al căderii primilor oameni în păcat. Am dorit să-l introduc pe privitor în spațiul Cosmogonic, oferindu-i o imagine vizuală abstractă asupra pasajului biblic din Geneză, care face referire la căderea primilor oameni din starea

lor primordială. Prin fiecare linie și tușă am dorit să exprim însemnătatea aceluia moment al începuturilor existenței umane, când datorită neascultării poruncii divine a primilor oameni, păcatul a intrat în lume înrobind ființa umană. Am dorit să surprind în spațiul pânzei momentul în care păcatul strămoșesc se transmite tuturor oamenilor.

Pânza aceasta deși este o viziune proprie, fiind pictată într-o manieră abstarctă, am dorit să fie ca și o radiografie a aceluia moment.

Maria-Corina Bronț

Note:

- 1 Maria Nicolaevna Socolova, *Truda iconarului*, tradusă din limba rusă de Evdochia Savga, pag. 60.
- 2 Pr. N. V. Hodoroaba, *Istoria Sfântă a Vechiului și a Noului Testament*, editura "Opinia", 1931, Iași, pag. 9.
- 3 Hristu Andrusots (traducere autorizată de pr. Dumitru Staniloe), *Dogmatica Bisericii Ortodoxe Române*, pag. 150.
- 4 Dumitru Stăniloe, *Istoria Sfântă a Vechiului și a Noului Testament*, pag. 82.
- 5 Pr. Prof. univ. Dr. Dumitru Megheșan, *Suport curs*, pagina 74.
- 6 Idem, pag. 75.

Maria-Corina Bront

O mamă, dulce mamă

O mamă, dulce mamă
Izvor din veșnicie,
De secole naști prunci
Crescându-i lângă tine.

O dragoste de mamă
E unică în lume,
Te crește și te-nvață,
Să fii a ei mândrie

O mamă, dulce mamă
O înger păzitor,
Păzești asupra noastră
Cu dragoste și dor.

De când tu ne dai viață
Și multă vreme apoi,
Oricând avem nevoie
Tu ești mereu cu noi.

Maria-Corina Bronț

Omul și frunza

Oare, ce-i omul pe-acest pământ?
Pare, o frunză, purtată de vânt.
O frunză, născută din muguri, ce-apoi
Înverzește și crește, cu soare și ploi.
O frunză pe care în fiecare an,
Sosește și toamna, ce o desprinde din ram.
O frunză...

Pe cari', până la toamnă, o bat multe vânturi

Și păsări îi cântă, frumoasele cânturi
Și soarele-afară cu drag o-nconjoară
Și-adoarme voioasă, în fiecare seară.

Iar vântul ce-adie, cu drag o mângâie
Legănând-o alene sub lună și stele...

Și-n zori ce răsar, când vine dimineața
Cuprinsă de răcoare, în roua-ți spală fața.

Dar printre zile bune, sosesc și zile grele.
Cu boli și alte pricini, cu secetele grele.

Sau, fulgere ce-ncearcă, să o desprindă din ram
Și-aceasta se-ntâmplă, în fiecare an.

Aceasta-i soarta frunzei...

Și-asemeni pare și bietul om.

O frunză, ce cade, de pe-un ram, dintr-un pom

Ca frunza, născută, din mugur pe-un ram

Și omul, se naște și crește, în fiecare an

Ca pe o frunză-n viață; îl bat bune și rele

Prin bucurii, necazuri... trecând prin toate cele,

Îmbătrânind întruna, în fiecare an

Și-ajunge-apoi ca frunza, desprinsă din ram.

Ca frunza ...e omul pe-acest pământ,

Ca frunza din ram, legănată de vânt

Dar omul, nu știe, în care anume an

Sosi-va, a lui toamnă,

Și-l va desprinde, de-al său neam.

Liana Bronț

ORATIO DOMINICA

(partea a II-a)

Et in eo, quod dicimus: Adueniat regnum tuum, quod, seu uelimus seu nolimus, utique veniet, desiderium nostrum ad illud regnum excitamus, ut nobis ueniat, atque in eo regnare mereamur. (ed. A. Goldbacher, CSEL, 44)

Și prin faptul că spunem: *Vie împărăția Ta*,^[1] care va veni cu siguranță, fie că vrem, fie că nu vrem, ne îndreptăm dorința spre acea împărăție, ca ea să vină pentru noi și noi să merităm să domnim în ea.

(FER. AUGUSTIN, *Scrisori*, 130, XI, 21)

Traducere din lb. latină și note explicative de

Corneliu Clop

Note:

Cererea a II-a:

Sf. CIPRIAN, *op. cit.*, pp. 470-471: „Cerem să vină împărăția Lui printre noi, cum cerem să se sfințească și numele Lui în noi. (...) dar, iubiți frați, împărăția lui Dumnezeu poate fi Hristos Însuși, pe care-L dorim zilnic să vină, a cărui împărăție o dorim fără zăbavă. Căci după cum EL Însuși este învierea, fiindcă în El înviem și noi, la fel se poate înțelege El Însuși ca împărăție a lui Dumnezeu, fiindcă în El vom avea să împărățim.”

Sf. IOAN GURĂ DE AUR, *op. cit.*, p. 251: “Și aceste cuvinte sunt iarăși cuvintele unui copil recunoscător, care nu-și lipește sufletul de cele ce se văd, nici nu socotește mare lucru pe cele din lumea aceasta, ci se grăbește către tatăl și dorește cu înfocare cele viitoare.”

ORIGEN, *op. cit.*, p. 252: „Eu cred că prin împărăția lui Dumnezeu se înțelege starea fericită a unui suflet condus de rațiune și îndrumat de sfaturi înțelepte, cu alte cuvinte, împărăția lui Dumnezeu înseamnă cuvintele mântuitoare adresate ascultătorilor, precum și faptele bune izvorâte din dreptate.”

Nenumărate sunt împrejurările în viața de toate zilele când, din tot atât de nenumăratele atitudini și ipostaze, trebuie să o adopți pe cea mai potrivită. Ce faci de ziua mamei, tatălui, fratelui, soției, prietenei, prietenului? Știi cum să mergi la un spectacol de seară? Știi cum să te manifesti la o seară de dans, la o masă prietenească? Poți vorbi în timpul filmului? Dar câte alte întrebări n-ar fi! Adeseori, un amănunt, o vorbă, un banal gest sunt în măsură să dezvăluie educația și firea omului. Nu să le definească, firește, dar cel puțin să lase o primă impresie. Și cât de mult înseamnă uneori o primă impresie?! Ei bine, pentru că nu trecem, nu putem trece nepăsători pe lângă ceea ce se întâmplă în jurul nostru, se pune firească întrebare: ne manifestăm noi, oare, în fiecare moment sau împrejurare, așa cum am pretinde semenilor noștri?

Cu alte cuvinte, ne străduim noi să fim plăcuți celor din jurul? Știm să facem acest lucru? Arta de a fi politicos și, pe această cale, de a fi plăcut celor din jur: iată o problemă care merită mai multă atenție decât s-ar crede la o primă vedere. Vin alte întrebări: „Ce înseamnă, de fapt, a fi un om civilizat? Cum trebuie să se manifeste el? Ce înseamnă a fi politicos, manierat?” Iată câteva întrebări la care vom încerca să răspundem în cadrul rubricii „A fi plăcut celor din jur”.

Salutul:

„Ce întrebare!?” , veți zice. Și totuși nu este atât de simplu pe cât este de nevinovat salutul. Apărut din cele mai vechi timpuri, semnificația lui s-a transformat de la „dorința de a atrage atenția celui alt asupra

faptului că are de a face cu un cunoscut”, la ceea ce numim azi „act de politețe” care înseamnă: „te cunosc, te-am recunoscut, te respect, doresc să nu uităm că ne-am cunoscut”. Salutul este cea mai veche formă de politețe. Cum procedăm, totuși, practic?

■ Bărbatul salută femeia, indiferent de vârstă sau funcție.

■ Cel mai tânăr salută pe cel mai învârstă.

■ Cel căruia i se cuvine mai multă atenție va fi salutat primul.

■ Cel cu o funcție mai mică salută pe cel cu o funcție mai înaltă, de răspundere.

■ Între persoane de același sex, în viața particulară, vârsta domină funcția; însă, la locul de muncă situația este inversă.

■ Dacă nu există deosebire (de vârstă, ierarhică) între două persoane, cel care este în mișcare îl va saluta pe cel care stă pe loc.

■ Dacă se mișcă, în paralel, cel care depășește salută.

■ Dacă un bărbat singur întâlnește un cunoscut cu o femeie, va saluta primul, chiar dacă nu cunoaște femeia.

■ În situații egale, când nu există alt criteriu, cel politicos va saluta primul.

Și în plus, alte reguli care trebuiesc respectate:

■ A aștepta să fii salutat nu este un semn de demnitate, ci de impolitețe.

■ Întotdeauna se va răspunde la salut; nici vârsta, nici poziția, oricare ar fi ea, nu scutesc de a răspunde la salut.

■ Femeia, dacă este singură, nu va răspunde atunci când este salutată de un necunoscut.

■ Bărbatul va răspunde chiar salutului unui necunoscut.

■ Intrând în casa în care ați fost invitat, prima persoană căreia trebuie să-i adresați salutul, indiferent cine este prezent, este gazda, „stăpâna casei”.

■ Femeile sunt salutate la sosire de către bărbatul gazdă.

■ Persoana care este într-o mașină salută pe cei care merg pe jos.

■ Un singur semn de civilizație redusă este salutul sau răspunsul abia schițat.

■ Salută întotdeauna cel care intră într-o încăpere și cel care se alătură unui grup.

■ Într-un birou, noul venit salută spunând, de regulă, „Bună ziua”.

■ Într-un local public se salută grupul cunoscut printr-o ușoară înclinare a capului.

■ Pe stradă, un om educat salută scoțând pălăria, înclinând capul și privind spre cel salutat. Nu scoateți pălăria spre cel salutat, ci în partea opusă.

■ Nu se salută cu mâinile în buzunar și nici cu ținut în gură.

... Și ar mai fi. Dar cine poate inventaria toate situațiile posibile? Oricum, un tânăr care și-a însușit și respectă cele mai sus enumerate, are toate motivele să se considere, din acest punct de vedere, o persoană plăcută celor din jur.

Paul Top

VACANȚA ORĂDEANĂ

De multe ori, ochii noștri rămân surprinși de frumusețile și bogățiile altor locuri decât cele în care ne-am născut. De multe ori, pașii noștri grăbiți spre facultate sau spre locurile noastre de muncă parcă nu vor a se împiedica de ceea ce este propriu nouă: ceea ce ne întărește, ne unește și ne înalță ca o comunitate mândră de propriile ei valori. Alergăm dintr-o parte în alta spre noi și noi destinații turistice fără a conștientiza că sub ochii noștri se află un loc minunat în care ne putem petrece vacanța cu cei dragi ai noștri. De ce să cheltui o grămadă de bani, de timp, de nervi cu agențiile de turism, cu interminabilele cozi de la ghișee, cu îmbulzeala de pe trenuri când poți să îți organizezi tu singur vacanța chiar la tine acasă. Mersul pe jos sau cu mijlocul de transport în comun e o veritabilă plăcere atunci când ești înconjurat de cei mai buni prieteni ai tăi. Pentru prima dată banul nu mai constituie un zid, un impediment greu de trecut, pentru oricare dintre noi.

Simpla dorință de a ieși din casă, și câțiva bănuți sunt suficienți pentru o mini-vacanță reușită. Haideți să vedem care sunt posibilitățile pe care ni le oferă orașul nostru, Oradea.

Nenumăratele apeluri ale prietenilor pe care le primim în timp ce ne savurăm cafeaua de dimineață pe terasă fie cea de sub pasajul Vulturul Negru, pietonală sau oricare alt loc, ne determină să reflectăm asupra posibilităților de petrecere a timpului oricărei zile. Avem în vedere vizionarea unei piese la Teatrul de Stat Regina Maria, ale cărui porți sunt redeschise după o lungă perioadă de renovări sau, de ce nu,

cinematograful din complexul comercial Lotus Center, cu difuzarea în premieră a filmului: *Viața așa cum este ea*.

Profităm de vremea frumoasă de afară pentru a da un tur orașului, în urma căruia ne-am decis să mergem în drumeție pe dealul Ciuperca, pentru a admira frumoasa panoramă a orașului nostru.

Pentru a ne relaxa și răcori după o zi extrem de însorită, alegem destinații precum: stațiunea Băile Felix, respectiv Băile 1 Mai, ne bucurăm de multiplele beneficii terapeutice ale apei termale, mai precis de întregul pachet al serviciilor Spa, care se află la o mică distanță față de oraș

În general, vara ne întâmpină o mulțime de concerte și festivaluri. Anul acesta, am avut plăcerea de a fi gazda Festivalului internațional de folclor, aflat la a doua ediție din cadrul celei de-a XIX-a Ediții a Târgului Meșterilor Populari. Acest eveniment a fost realizat de Teatrul Regina Maria - Ansamblul Artistic Profesionist Crișana, în sprijinul căruia au venit Complexul Muzeul Țării Crișurilor, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor și Asociația Hora - Oradea.

Participarea ansamblurilor din nu mai puțin de șase țări: Algeria, Grecia, Serbia, Slovacia, Turcia și de asemenea a cinci ansambluri bihorene: Nuntașii Bihorului, Dacia, Lioara, Țara Crișurilor, Crișana, au stârnit aplauzele a mulțime de spectatori, care au umplut parcul Nicolae Bălcescu pe toată perioada desfășurării: 20-22 iulie.

Atmosfera tradițională de muzica, dans și voie bună a fost culminată de priveliștea sutelor de obiecte de

artizanat care au ieșit de sub mâna și inspirația meșterilor populari, dornici să-și expună rodul muncii lor minuțioase.

Ioana Filipic

FINAL DE GENERAȚII

În data de 5 iunie 2012 amfiteatrul, "Aula Magna" din Universitatea din Oradea a găzduit ultimul curs al promoției 2012 de la Facultatea de Teologie Ortodoxă "Episcop Dr. Vasile Coman", moment în care pr. Prof. dr. Florin Tomoioagă îndrumatorul de an al promoției a strigat pentru ultima oară catalogul proaspeților absolvenți. În cadrul promoției noastre am avut posibilitatea de a ne înscrie la una din cele 3 secții pe care ni le oferă facultatea și anume: Teologie Pastorală (4 ani), Teologie Didactică și Teologie Asistență-Socială (3 ani).

Din păcate în generația noastră au fost ocupate doar două din cele trei secții menționate mai sus respective Teologie Pastorală și Teologie Asistență-Socială. Cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu am reușit să absolvim, un număr frumos de studenți, mai exact 51 pastorală și 12 asistență socială, menționând faptul că în anul I am fost admiși în număr de 97, dar din nefericire nu toți au reușit să promoveze examenele.

Perioada studenției cu siguranța a fost pentru fiecare dintre noi cea mai frumoasă din viața noastră, perioada în care am legat prietenii, am trecut prin examene grele am participat la cursuri și seminarii care ne-au pregătit și ne-au întărit din punct de vedere moral și spiritual pentru viață care ne așteaptă,

într-o lume care se îndepărtează pe zi ce trece tot mai mult de Dumnezeu.

Pe această cale noi cei din promoția 2012 am dori să le mulțumim din suflet tuturor profesorilor care ne-au îndrumat pașii în acești patru ani binecuvântați din viața noastră și să-i asigurăm și noi de dragostea, respectul, și prețuirea ce-o avem pentru fiecare dintre ei. Dacă ar fi să dăm timpul înapoi este bine de știut faptul că fiecare dintre noi și-ar dori să mai fie odată "*studentul din anul I*"

Aș dori să închei printr-un citat care reprezintă Promoția 2012, atât pe diploma de absolvire cât și pe tablou:

„Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și roadă să aduceți și roada voastră să rămână, ca Tatăl să vă dea orice-l veți cere în numele Meu” (Ioan 15, 16)

Ne revedem în 2022!

Andrei Gheban

FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU LUMEA FERICIRILOR

RĂSTURNATE

Diac. asist. Florin Tomoioagă

Stimată doamnă prorector, părinte decan, preacuvioase părinte consilier, părinți profesori, dragi colegi, iubiți studenți și invitați,

Permiteți-mi mai întâi să vă urez „Bun venit!” la cursul festiv al Facultății de Teologie ortodoxă din Oradea, promoția 2012! Pentru că ne află sub adumbrirea Duhului Sfânt și suntem în atmosfera Rusaliilor, aș

dori să ne îndreptăm gândul la Mântuitorul Hristos, „Cel ce preînțelepți pe pescari i-a arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt și printr-înșii lumea a vânat” (cf. *Troparul lui Pogorării Duhului Sfânt*). El continuă să „vâneze” lumea și în acest sens vă invită pe voi, dragi absolvenți, să actualizați evenimentul Cincizecimii, să-l faceți prezent în viața voastră și în viața lumii.

Promoția 2012 cuprinde două secții: Teologie Pastorală și Teologie Asistență Socială. Cele două secții, deși la o privire superficială par a nu avea multe lucruri în comun, reprezintă de fapt cele două brațe ale Bisericii: Teologia Pastorală slujește taina altarului iar celălalt braț, Teologia Socială slujește taina săracului, a celui aflat în dificultăți materiale și spirituale. Din cauza complementarității celor două secții nu trebuie să uitați, dragi studenți, că indiferent dacă veți activa într-un sătuc umil, la catedră sau în instituțiile de asistență socială, rămâneți și rămânem cu toții membri ai aceleiași Biserici. Ne suntem mădulare unii altora, ne împărtășim din același Potir și mâncăm aceeași Pâine cerească.

În Occident circulă următoarea glumă: „Atunci când Biserica Romano-Catolică strănută, toate celelalte confesiuni răcesc!”. Ceea ce veți face voi, ne va afecta pe noi, iar ceea ce vom face noi, aici, în facultate, vă va afecta pe voi. Sperăm ca primul lucru pe care îl facem și care să vă „afecteze” în sens pozitiv să fie chiar cursurile de masterat, la care vă așteptăm să vă înscrieți!

Ce înseamnă să termini o facultate?

Din punctul meu de vedere, o astfel de reușită este o probă de caracter. E nevoie de abnegație, curaj și

seriozitate, de colegialitate și putere de muncă pentru a reuși. Trebuie să depășești numeroasele dificultăți care pot apărea: acomodarea la un oraș nou, cu tentațiile și ispitele lui, trebuie să faci față uneori lipsurilor materiale și, în fine, trebuie să suporti stresul examenelor, nopțile nedormite din sesiune, cu ceașca de cafea mereu aproape...

Atunci când mitropolitul Bartolomeu Anania a fost întrebat cum de a avut curajul să traducă de unul singur Biblia, a dat următorul răspuns: „Am făcut precum câinele olteanului!”. Și explică: „Olteanul își leagă câinele în spatele căruței trase de cai; atunci când ajung la apa unui pârâu și trebuie să o treacă, într-adevăr, caii o trec fără probleme, însă câinele se smucește, se trage în spate, nu are chef de baie. Până la urmă, văzându-se târât oricum, își face avânt și țopăie prin apă; când ajunge pe celălalt mal, se scutură și zice: «O făcui și pe asta!»”.

Aș vrea să închei cuvântul meu cu un îndemn. Lumea în care trăim nu e nici pe departe cea mai bună dintre lumile posibile. În ea, *Fericirile din Predica de pe Munte* sunt răsturnate. În ochii lumii sunt considerați fericiți nu cei smeriți ci cei mândri, cei orgolioși; nu cei ce caută dreptatea ci cei ce o încalcă, nu cei milostivi, ci cei lacomi. Într-o astfel de lume, voi trebuie să aduceți un suflu nou, să faceți o diferență ca absolvenți de Teologie. Îmi veți zice că e greu. De acord, însă nu e imposibil: „Îndrăzniți, Hristos a biruit lumea!” (cf. *În* 16, 33).

Nr. Crt.	Facultatea	Studii de licență	Studii de master
1.	Arte	67	28
2.	Construcții și Arhitectură	129	-
3.	Drept	288	81
4.	Geografie, Turism și Sport	254	125
5.	Inginerie Electrică și Tehnologia Informației	225	114
6.	Inginerie Energetică și Management Industrial	91	47
7.	Inginerie Managerială și Tehnologică	222	107
8.	Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării	175	57
9.	Litere	121	66
10.	Medicină și Farmacie	995	-
11.	Protecția Mediului	378	221
12.	Științe	147	75
13.	Științe Economice	494	269
12.	Științe Socio-Umane	491	131
14.	Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”	54	50
15.	Candidați de etnie romă	25	4
	Candidați Rep. Moldova	5	-
	TOTAL	4161	1375

UNIVERSITATEA DIN ORADEA – ADMITERE IULIE 2012

Calendar de admitere

1. Studii universitare de licență

Perioada de desfășurare a concursului de admitere – sesiunea iulie 2012:

■ 16 – 23 iulie 2012 - înscrierea candidaților la facultățile care susțin probe de concurs

■ 16 – 27 iulie 2012 - înscrierea candidaților la facultățile care nu susțin probe de concurs

■ 25 – 27 iulie 2012 - susținerea probelor la specializări la care se organizează probe de concurs

Pentru afișarea rezultatelor și confirmări se va urmări calendarul propriu al fiecărei facultăți din cadrul universității.

Înscrierile se fac la secretariatele facultăților între orele 9.00-16.00, iar sâmbăta și duminica între orele 9.00-12.00.

Facultățile pot prelungi programul de înscrieri, după caz, neavând voie să modifice în avans datele la care încep înscrierile și concursul de admitere.

Perioada de desfășurare a concursului de admitere – sesiunea septembrie 2012 (pentru eventuale locuri rămase neocupate):

■ 3 – 11 septembrie 2012 - înscrierea candidaților la facultățile care susțin probe de concurs

■ 3 – 14 septembrie 2012 - înscrierea candidaților la facultățile care nu susțin probe de concurs

■ 12 – 14 septembrie 2012 - susținerea probelor la specializări la care se organizează probe de concurs

Pentru afișarea rezultatelor și confirmări se va urmări calendarul propriu al fiecărei facultăți din cadrul universității.

Înscrierile se fac la secretariatele facultăților între orele 9.00-16.00, iar sâmbăta între orele 9.00-12.00.

Facultățile pot prelungi programul de înscrieri, după caz, neavând voie să modifice în avans datele la care încep înscrierile și concursul de admitere.

2. Studii universitare de masterat

Perioada de desfășurare a concursului de admitere – sesiunea iulie 2012:

■ 16 – 23 iulie 2012 - înscrierea candidaților la facultățile care susțin probe de concurs

■ 16 – 27 iulie 2012 - înscrierea candidaților la facultățile care nu susțin probe de concurs

■ 25 – 27 iulie 2012 - susținerea probelor la specializări la care se organizează probe de concurs

Pentru afișarea rezultatelor și confirmări se va urmări calendarul propriu al fiecărei facultăți din cadrul universității.

Înscrierile se fac la secretariatele facultăților între orele 9.00-16.00, iar sâmbăta și duminica între orele 9.00-12.00.

Facultățile pot prelungi programul de înscrieri, după caz, neavând voie să modifice în avans datele la care încep înscrierile și concursul de admitere.

Perioada de desfășurare a concursului de admitere – sesiunea septembrie 2012 (pentru eventuale locuri rămase neocupate):

■ 3 – 24 septembrie 2012 - înscrierea candidaților

■ 25 – 26 septembrie 2012 - susținerea probelor la specializări la care se organizează probe de concurs

Pentru afișarea rezultatelor și confirmări se va urmări calendarul propriu al fiecărei facultăți din cadrul universității.

Înscrierile se fac la secretariatele facultăților între orele 9.00-16.00, iar sâmbăta între orele 9.00-12.00.

Facultățile pot prelungi programul de înscrieri, după caz, neavând voie să modifice în avans datele la care încep înscrierile și concursul de admitere.

3. Studii universitare de doctorat

02 – 31 iulie și 27 august – 20 septembrie 2012:

Înscrierea și susținerea testului de limbă – la Facultatea de Litere, conform programului afișat la decanat;

12 – 24 septembrie 2012: Înscrierea pentru admitere la studiile universitare de doctorat – la secretariatul Studiilor Universitare de Doctorat;

25 – 28 septembrie 2012: Colocviul de admitere la doctorat – la facultățile care au domenii de doctorat, conform programului afișat la decanate.

PAȘI PRIN LUMEA... CULTURALĂ

Urmărim cu interes pașii celor mai mici... curiozitatea noastră ia foc... starnită de inocența privirii lor. Zâmbetul de pe fața unui elev care a descoperit o carte nouă incită curiozitatea celor din jur. Eferescența tinereții, caracteristică oricărui student dă o strălucire aparte și celei mai marunte descoperiri, strălucire care ne animă în următorul nostru pas.

Fiecare din noi... „am dat gaură la prima macaroană” și tot noi suntem cei care... „am pus coadă la cireșă”... o, curiozitate - copilărie a științei, a cunoașterii - din care mai apoi a reieșit maturitatea analitică care dă naștere oricărui progres!

În spatele oricărui mare savant întotdeauna s-a aflat și se va afla un copil, un elev, un student nu numai cu un bagaj nativ ci și o curiozitate a cunoașterii, cu o deschidere spre nou. Pentru un creștin adevărat „trăiește-ți clipa” e o prostie. El e dator să își cunoască trecutul, să își trăiască prezentul și să își programeaze pe mai departe propriul viitor, altfel care ar mai fi diferența dintre animal și om... care ar mai fi diferența dintre animalul – instinctual și omul – rațional...!? El își trăiește veșnicia încă de aici... După cum amprenta digitală îți dă o identitate personală, la fel, cunoașterea cuturii, a credinței îți dă o identitate de neam – o identitate la fel de sfântă ca și cea dintâi. Dragi cititori, această identitate aș vrea sa v-o redau...

Istoria acestei cetăți începe cu anul 1092. Soarele era senin. Mii de stele împodobeau bolta cerului. După o

zi de vânătoare, regele Ladislav al Ungariei, frânt de oboseală își reazimă tâmpla de pământul acestor locuri și adoarme... în vis i se arată doi îngeri care îi poruncesc să zidească deîndată pe acel loc o mănăstire care să fie închinată Maicii Sfinte.

Zvâcnirea plină de viață a creștinismului acestor locuri a făcut ca în jurul mănăstirii să apară rând pe rând locuințe dublate de noi și noi ziduri exterioare.

În cei nouă sute de ani de existență, viitoarea cetate a Oradiei a cunoscut o istorie destul de zbuciumată. Până în 1241 a fost o cetate cu val de pământ și palisadă [1] de lemn, urmând ca între anii 1247-1569 în locul acestei fortificații să se înalțe o cetate circulară cu ziduri de piatră.

Cetatea Oradiei, pe care o putem vedea și astăzi – pentagonală, cu bastioane pe colțuri și un șanț cu apă - a fost înălțată între anii 1570-1618 de arhitecți italieni, rămânând cea mai bine păstrată cetate în stil renascist italian din Europa centrală.

Pe parcursul existenței ei, Cetatea Oradiei a adăpostit sub aripile ei protectoare credința și cultura acestor locuri... deși într-un mod părintor.[2] Între anii 1092-1557 zidurile acestei cetăți au adăpostit sediul Episcopiei Romano-Catolice; tot aici găsim, de-a lungul timpului și un observator astronomic, o tiparniță, o bibliotecă și o școală, etc. În biserica catolică din incinta acestei cetăți se pare că și-au găsit odihna veșnică nu mai puțin de șapte capete încoronate: Ladislav I (decedat la 25 iulie 1095 la Zvolen, adus la Oradea în perioada 1130-1134), Andrei

al II-lea (înmormântat în 1235 la Oradea, dus ulterior la abatia din Agria), Stefan al II-lea, Ladislau al IV-lea Cumanul (asasinat în 1290 la Cheresig), regina Beatrix (soția lui Carol Robert de Anjou, în 1319), regina Maria (soția lui Sigismund de Luxemburg, în 1396) și regele-impărat Sigismund de Luxemburg (în 1437). Faptul că aceste personalități au ales să fie înmormantate în Oradea pare să confirme legenda întemeierii acestui oraș.

Urmele istorice ale nenumăratelor lupte în care au fost implicați ostașii Cetății Oradiei merg până în secolul al XIII-lea. Ea este asediată de tătari (1241), turci (1474, 1598, 1658, 1660), răsculați transilvăneni (1290, 1514, 1664, 1703-1710), oștile Principatului Transilvaniei (1557, 1603) și de austrieci (1692). În 1598 cetatea este asediată de oștile otomane; în lupta intră și Mihai Viteazul și... deși „soarta” părea să se arate potrivnică... ploile revarsate din Cer au inundat taberele otomane... astfel că Mihai Viteazul reușește să pună capăt unui asediu ce dura de cinci săptămâni.

Interesant cum, de fiecare dată, omul își leagă existența sa efemeră de veșnicia dumnezeiască, de atotputernicia Lui, de mila Lui, de voia Lui.

Gândindu-mă la acea istorioară ce descrie geneza Cetății Oradiei, gândindu-mă la istoria zbuciumată a acestui neam... din care am ieșit biruitori – prin biruința lui Hristos, mă gândesc la cele cinci bastioane de apărare ale ale Cetății Oradiei, celei vechi, care au fost închinatelor unor sfinți [3], ca una care, prin viața lor curată, au ajuns să fie socotiți „prietenii ai lui Dumnezeu” (In. 15, 14), judecători – care împart dreptatea și mila lor asupra lumii – după chipul Celui

Preaînalt (Mt. 19, 28; Lc. 22, 30, 1 Cor. 6, 2-3), dar mă gândesc și la „Oradea cea Mare” – cum o numeau strabunii noștri care e flancată de o parte și de alta a ei de trei localități, localități ce poartă numele unor mari sfinți ai ortodoxiei: Sântandrei – încreștinătorul românilor, Sântion – apostolul iubirii și Sântmartin – înverșunat apărător al credinței celei drepte – sobor al sfinților ce ne leagă,, ca propria noastră suflare... de la intrarea noastră ca neam în lume și până la ieșirea noastră ca neam.

Un alt adăpost al culturii orădene ce poartă în sine acea memorie a materiei, acel strigat mut al istoriei de veacuri e Muzeul Țării Crișurilor.

Cu o istorie destul de recentă, ce se întinde cu puțin de un secol de existență, acest muzeu a adunat în sinea lui comori cum rar se mai întâlnesc la noi în țară sau chiar în Europa. În prezent patrimoniul muzeului se ridică la cifra de 389.013 obiecte muzeale, din care 216.564 de arheologie și istorie, 12.554 de artă, 16.414 de etnografie și 143.481 de științele naturii.[4]

Colecția de istorie cuprinde documente inedite ce aduc mai multă lumină asupra revoluției de la 1848 sau cele două războaie mondiale sau fotografii ce merg până în îndepărtatul an 1860. Tot aici puteți vedea colecția de planuri, hărți și grafică istorică ce conține gravuri, desene, hărți și atlase vechi din secolele XVI-XIX, cu referire la Oradea și Bihor, dar și la un spațiu mai larg, în principal central-european. Tot în departamentul de istorie a acestui muzeu găsim și o colecție de carte ce datează începând cu secolul XVI.

Muzeul Țării Crișurilor are și o colecție botanică și alta zoologică cu mii de exemplare adunate din toată

Europa și nu numai. Colecția de moluște cuprinde 1100 de specii diferite adunate din aproape toate colțurile lumii, la fel, colecția de insecte ce numără peste 500 de specii diferite; colecția oologică – este cea mai mare de acest gen din Europa Centrală și de Est și cuprinde 660 de specii diferite. Colecția ornitologică cuprinde 207 specii iar cea de manifere – 58.

Colecția paleontologică deține exponate de o valoare inestimabilă. O importanță științifică deosebită o au vertebrele marine din Triasicul mediu provenite de la Peștiș și Lugașu de Sus, jud. Bihor, cu o vîrstă aproximativă de 240 de milioane de ani. La fel, colecția de plante fosile și colecția de vertebre pleistocene inferioare de la Bettea cu o vîrstă aproximativă de 1,5 milioane de ani.

Iubitorii de artă și etnografie pot găsi aici să își astîmpere setea lor de frumos cu opere alese. Pictori români precum Gheorghe Petrașcu, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza, Ștefan Dimitrescu dar și ale unor artiști străini, renumiți, din școlile flamande, germane, austriece sau italiene din secolele XV–XIX îi așteaptă aici și mulți, mulți alții...

Înainte de a poposi la casele noastre, un loc la fel de frumos este și turnul Primăriei din Oradea.

Turnul Primăriei din Oradea are o înălțime de aproximativ 50 de metri și este împărțit pe trei nivele de panoramă.

Nivelul inferior adăpostește încă de la începutul secolului al XX-lea, un orologiu unicat în lume. Limbile acestui ceas, asemenea unui cor de flăcăi trezesc toată suflarea românească la viață prin versurile „Imnului lui Iancu”.

Începând cu anul 1904 turnul noii clădiri a Primăriei devine și punctul de observare a incendiilor pentru întregul oraș. Clopotarul turnului anunța prin bătăi în clopot, în funcție de zona în care izbucnea incendiul - Orașul Nou - 2 bătăi, Vest Olosig - 3 bătăi, Est Olosig - 4 bătăi, Velența - 5 bătăi și Velența-Sud - 6 bătăi.

Ultimul nivel oferă posibilitatea observării în detaliu și a celorlalte obiectivelor turistice din centrul orașului cu ajutorul unui telescop; deci... Oradea vă așteaptă... nu zăboviți!

Dragi cititori, orice drum își are o direcție proprie și orice pași își au sensul lor nu numai în planul fizic... ci și în viața pleneră. După cum o pietricică stârnește rezonanță într-un lac, la fel contactul pe care îl avem fiecare dintre noi cu viața exterioară nouă – fie că vrem, fie că nu – ne influențează subconștientul. „Pofta vine mîncînd” – spune un frumos proverb românesc... și așa este... nu poți iubi acest neam... renegându-i trecutul – instituțiile lui culturale, și istoria lui.

Ferrea Adrian

Note:

[1] Element de fortificație, folosit în amenajările defensive mai vechi, alcătuit din pari groși și lungi bătuți în pământ, legați între ei cu scânduri, frînghii etc. și avînd între spații împletituri de nuiele, mărăcini, sîrmă ghimpată etc.

[2] Fie că vorbim de un stat în fruntea căruia se afla un principe – suzeran regelui ungar, fie că vorbim de un stat cu o suzeranitate habsburgică, drepturile băștinașilor erau mult diminuate. Recunoscute erau doar trei națiuni – unguri, sași, secui, și patru religii recepte – romano-catolică, luterană, calvină și unitariană; românii și credința lor străbună, ortodoxă avînd statutul de... tolerați.

[3] Sf. Inocențiu (Bethlen), Sf. Tereza (Crăișorul), Sf. Carol (Roșu), Sf. Iosif (Aurit), Sf. Leopold (Ciunt).

[4] <http://www.mtariicrisurilor.ro/>

Sus dreapta: Cetatea Oradiei – vedere panoramică

În partea centrală: zidurile de apărare ale cetății

Jos sânga: Turnul Primăriei din Oradea

Jos dreapta: Muzeul Țării Crișurilor

SINAXAR

Sfântul Ioan Iacob Românul Hozevitul de la Neamț

(5 August)

Acest prea ales vas al lui Dumnezeu a văzut lumina zilei în pământul Moldovei la 23 August 1913, în satul Crainiceni, din binecredincioșii părinți Maxim și Ecaterina. La vârsta de 20 de ani, simțind chemarea dumnezeiască și ca urmare a formării sale duhovnicești își îndreaptă pașii spre mănăstirea Neamț. Dumnezeu a rânduit ca cererea sa de închinoviere în mănăstire să fie primită de stareț, mai apoi viitorul Patriarh al României, Nicodim. Citirea *Patericului* trezește în el o dorință mai veche, de a ajunge la Locurile Sfinte. În anul 1945, este prohirisit schimnic de către Patriarhul Ierusalimului numit apoi egumen la Schitul românesc cu hramul Sfântul Ioan Botezătorul, din Valea Iordanului, a fost hirotonit preot în anul 1947. Cuviosul Ioan a petrecut ultimii ani ai vieții sale în cea mai severă schimnicie, găsindu-și adăpost în peștera "Sfânta Ana". Petreca aici în post și rugăciune, răbdând frigul, foamea și setea mânca o singură dată pe zi și se mulțumea cu 3-4 ore de somn. Săvârșea pravila călugărească în paraclisul peșterii, iar în sarbători slujea la biserica mănăstirii. Cu darul lui Dumnezeu și-a cunoscut mai dinainte sfârșitul vieții pământești, însemnând-o pe peretele peșterii în care își petrecuse ultimele zile. La moartea sa mulțime de pășări s-au adunat în jurul peșterii, arătând prin aceasta legătura sfântului cu natura înconjurătoare. După 20 de ani de la trecerea sa la Domnul, mormântul său a fost deschis și s-a constatat că trupul nu fusese atins de putreziciune și raspândea o bună mireasmă.[1]

Preacuvioasa Maica noastră Teodora de la Sihla

(7 August)

Această mireasă a lui Hristos, pe care a odrăslit-o pământul Moldovei a ajuns viețuitoare la Schitul Sihla, unde un sihastru milostiv i-a oferit chilia sa drept adăpost, nu departe de schit și de peștera care îi poartă numele. În această școală a liniștii și a rugăciunii a dobândit Cuvioasa darul rugăciunii de foc, care se lucrează în inimă, darul lacrimilor, al răbdării și al negrăitei iubiri de Dumnezeu. Din timp în timp, păsările cerului îi aduceau în ciocurile lor, prin voia Domnului, fărmături de pâine de la trapeza Schitului Sihăstria, iar apă bea din scobitura unei stânci. Înainte de moarte Fericita Teodora și-a făcut cuvenita spovedanie, a primit Dumnezeieștile Taine și, mulțumind Părintelui Ceresc pentru toate, și-a încredințat sufletul în mâinile Domnului. În anul 1852 sfintele sale moaște au fost duse la mănăstirea Pecersca din Kiev și așezate în racla de mult preț, pe care scrie: "Sfânta Teodora din Carpati".[2]

Oviudiu -Vlad Botiș

Note:

[1] Sinaxar, Mineiul luni Mai, Ed. IBMBO, București, 1972, pag. 12

[2] Ibidem, pag. 15

NATURA ȘI OMUL
Ghidul Tipurilor De Ceai
(partea 1)

La fel ca și la struguri sau vinuri și gustul ceaiului este influențat de locul și modul în care sunt crescute frunzele din care acesta este făcut. Articolul de față își propune să prezinte pe scurt principalele arome, țări de origine și note de interes ale celor mai cunoscute tipuri de ceaiuri. După cum afirmam și mai înainte, altitudinea, solul, clima, toate au efecte marcante asupra gustului frunzelor de ceai. De exemplu, soiurile de ceai crescute la altitudini ridicate se maturizează mai greu și au o rată de producție mai mică, ducând la o calitate superioară. Principalele țări producătoare de ceai sunt China, India și Japonia, însă există și câteva alte regiuni demne de menționat.

Astfel, Kenia este căminul unor sortimente de ceai foarte fine, mai ales cele cultivate la est de Marele Rift, unde unele grădini de ceai sunt la altitudini de peste 2000 m deasupra nivelului mării. Ceaiurile crescute acolo sunt toate negre, cu o aroma vioaie. O altă zonă deosebită este Georgia, unde ceaiurile cultivate pe pantele Munților Caucaz sunt lăsate la fermentat, pentru a produce un ceai negru de calitate, cu o aromă foarte moale.

Modul în care ceaiul este cules, uscat și procesat influențează de asemenea foarte mult aroma sa. Astfel gustul ceaiurilor din India diferă destul de mult față de cele din China, iar aroma ceaiurilor din nordul Indiei diferă de cea a ceaiurilor din sud. În plus, unele ceaiuri sunt amestecate în funcție de rețetele speciale.

Dar să trecem în revistă în acest prim articol cele mai importante ceaiuri din China.

Ceaiul verde chinezesc

Este cel mai cunoscut, fiind ceaiul servit în restaurantele chinezești. Este un ceai ușor, cu o aromă plăcută de fructe.

Pudra de ceai verde

Este un ceai clasic obținut din frunze nefermentate, rulate foarte strâns. Se obține o băutură foarte palidă, cu o aromă ușoară.

Ceaiurile Oolong

În general, aceste ceaiuri sunt mai puternice decât ceaiurile verzi, însă mai slabe decât ceaiurile negre.

Considerate de unii experți ca fiind printre cele mai fine din lume, au o aromă naturală de fructe, care nu este prea puternică.

Ceaiul Oolong Floare de piersic

Contrar numelui, acest ceai nu are în compoziție flori de piersic, ci doar o aromă unică de piersică, care se găsește numai în ceaiuri de cea mai aleasă calitate.

Ceaiurile negre chinezești

Sunt ceaiuri delicate și aromate din nordul Chinei, cu un conținut scăzut în tanin însă cu o aromă adâncă și foarte bogată, care variază de la ușoară la foarte puternică.

Ceaiuri din vestul provinciei Yunnan (sudul Chinei)

Sunt ceaiuri cu un conținut ridicat de frunze tinere, care le conferă un gust dulceag și o culoare aurie.

Ceaiuri albe

Produse în majoritate în China, ceaiurile albe sunt produse în special din muguri și frunze tinere, spre deosebire de restul ceaiurilor care sunt produse din frunze mult mai mature. Pentru o aromă cât mai deosebită, culturile de ceaiuri albe sunt protejate față

de soare, pentru a nu lăsa clorofila să se formeze în ele, ceea ce duce la producerea de ceaiuri ușoare și dulci.

<http://www.gradina.ro>

CICLISMUL

- Un Sport Fără Vârsta -

Pe lângă faptul că ciclismul este un sport, fără îndoială este o pasiune potrivită pentru persoanele de toate vârstele, care prezintă foarte multe avantaje. Mersul pe bicicletă este ideal pentru fiecare dintre noi, atât pentru copii de câțiva anișori, cât și pentru cei cu plete albe, fiind o activitate cu foarte multe beneficii pentru organism.

Cu riscul de a mă repeta, este o activitate ideală pentru cei mici deoarece mersul pe bicicletă îi va ajuta să își coordoneze mai bine mișcărilor, să își dezvolte vederea periferică și să se orienteze în spațiu deoarece trebuie să se ferească de obstacole.

Pedalatul pune în mișcare și tonifică multe grupe musculare, arde calorii (la o viteză medie de 20 de km/h o persoană cu o greutate de 68 de kg arde 544 de calorii, iar o persoană de 90 de kg poate arde până la 726 de calorii într-o oră), fortifică plămânii și ajută inima să fie mai puternică.

Pe modelul „mens sana in corpore sano”, specialiștii sunt de părere că practicarea ciclismului ca hobby este cea mai eficientă activitate, atât pentru trup, cât și pentru minte.

Un alt avantaj al ciclismului ca hobby este acela că această activitate poate fi desfășurată de întreaga familie.

Nu vreau să-mi fie a mă lăuda, însă doresc să împărtășesc și altora bucuria sau mai bine spus bucuriile care mi le-a adus. Eu, am început să practic ciclismul în urmă cu un an și regret că nu am făcut acest lucru și în trecut. După terminarea sesiunii din iunie - iulie, 2011 mi-am cumpărat o bicicletă Mountain Bike doar ca să pot să mă deplasez mai repede până la magazin sau la prieteni.

Vroaim să fac puțină mișcare și cu câțiva prieteni am început să fac ture seara, de 8 - 10 km.

Între timp unul dintre amici și-a achiziționat o bicicletă mai bună și am hotărât să mărim distanța, 30 - 40 km, mergând în diferite locuri (spre exemplu: satele vecine, la scăldat, etc).

Pot să spun ca aceste ture au fost promotorii. Îmi doream să fac ture tot mai lungi și să exploatez noi locuri.

Mi-am făcut mai mulți prieteni, amatori de ciclism și am început să organizăm diferite ture.

După un calcul succint în 2011, din luna iulie până la finele anului am adunat aproximativ 2500 km.

Nu mi-am imaginat niciodată ca eu să ajung să particip la vreun concurs de ciclism însă viața este plină de surprize.

Toate concursurile la care am participat au fost foarte frumoase, foarte bine organizate și au oferit niște peisaje mirifice.

Sunt foarte bucuroși că am început să practic ciclismul, deoarece are foarte multe de oferit: sănătate,

stare de spirit mai bună, peisaje superbe, o mulțime de prieteni și căt Bunul Dumnezeu îmi va ține sănătatea

n-am să mă opresc niciodată din practicarea acestui sport.

Claudiu Mance

„Samob Team”

Eu și prietenii în acțiune

PERSONALITĂȚI

Marin Preda (n. 5 august 1922, Siliștea-Gumești, județul Teleorman — d. 16 mai 1980, Mogoșoaia) a fost un nuvelist, romancier, scriitor și director de editură român.

La 5 august 1922, în comuna Siliștea-Gumești, plasa Balaci, județul Teleorman, se naște Marin Preda, fiu al lui Tudor Călărașu, „de profesie plugar”, și al Joitei Preda. Copilul va purta numele mamei, întrucât părinții nu încheiaseră o căsătorie legală, numai astfel Joita Preda putea primi pensie în continuare ca văduvă de război. Joita venea cu două fete din prima căsătorie: Măria (poreclită Alboaica - după numele bărbatului) și Mița (Tita). Tudor Călărașu avea și el trei băieți cu prima soție care-i murise: Ilie (Paraschiv), Gheorghe (Achim) și Ion (Nilă). În familia celor doi soți se mai nasc: Ilinca, Marin și Alexandru (Sae).

Copilul Marin Preda își petrece copilăria în această familie numeroasă care – în ciuda celor două loturi de pământ „primite la împrumut” – nu este lipsită de griji.

În septembrie 1929, învățătorul Ionel Teodorescu îl înscrie pe Marin Preda în clasa I, însă tatăl, care și-a

dat copiii la școală numai la vârsta de 8 ani, nu-l lasă să frecventeze. Anul următor este reînscris în clasa I, la Școala primară din satul natal. Dar, ca în orice familie de la țară, copilul participă și la treburile gospodărești (păzitul vitelor, munca la câmp), ceea ce face ca în primele clase să absenteze adesea de la școală. Dar treptat-treptat, se dovedește printre elevii cei mai buni din seria sa, obținând premiul cu coroniță (scenă evocată în *Moromeții*).

Anul 1933 – 1934 (clasa a IV-a) este unul dintre cei mai grei din viața școlarului: tatăl nu-i mai poate cumpăra cărți și se îmbolnăvește de malarie. Învățătorul îi arată multă bunăvoință, îl ajută să termine anul școlar și-i împrumută cărți. Când nu găsește cărți noi în sat, merge să împrumute în comunele vecine: „*Cum adică - exclamase odată tatăl surprins - să faci treizeci de kilometri până la Recea, după o carte, domnule?! Dar ce, e aurită? Și să-l fi pus la o treabă mai mică decât asta, ar fi ieșit gălăgie mare...*”. Cu rugăminți repetate și insistențe, obține de la mama sa promisiunea că îl va convinge pe tatăl său să-l dea la „școala de învățători”.

Între 1934 – 1937 urmează clasele V – VII, avându-l ca învățător pe Ion Georgescu din Balaci, un sat vecin. Dascălul își va reaminti la bătrânețe că elevul Marin Preda „era un visător în clasă”, dar „se descurca bine, la scris”, la o temă dată despre Unirea Principatelor făcând o „lucrare senzațională”. Termină clasa a VII-a cu media generală 9,78. Examenul pentru obținerea certificatului de absolvire a șapte clase îl susține la Școala de centru din Ciolănești (o comună la zece kilometri distanță de Siliștea-Gumești). La 18

iunie i se eliberează certificatul nr. 71 de absolvire a șapte clase primare, cu media generală pe obiecte 9, 15.

Plecarea din satul natal

În 1937, evitând Școala Normală din Turnu-Măgurele (pe atunci, reședința județului Teleorman), unde taxele erau prea mari, se prezintă la Școala Normală din Câmpulung-Muscel, dar este respins la vizita medicală din cauza miopiei. (Fiecare județ având o școală de învățători, erau preferați la examene cei din județul respectiv.) Tatăl intenționează acum să-l dea la o școală de meserii. Intervine însă salvator librarul Constantin Păun din Miroși, de la care elevul Marin Preda își procura cărți, și îl duce la Școala Normală din Abrud, unde reușește la examenul de bursă cu nota 10. Se integrează vieții de normalist internist, este mulțumit de profesori, se împacă bine cu colegii ardeleni și petrece vacanța de iarnă a anului 1939 la un coleg din Abrud.

În toamna lui 1939 este transferat la Școala Normală din Cristur-Odorhei, unde își continuă studiile încă un an. Ca și la Abrud, a manifestat un interes deosebit pentru istorie, română și chiar matematici. În ședințele Societății literare din școală este remarcat de profesorul Justin Salanțiu, care îi prezice că „va ajunge un mare scriitor”, în cadrul societății scrie și citește câteva schițe. O compunere care avea ca erou chiar pe tatăl său, aleasă pentru a fi publicată în revista școlii rămâne nepublicată, revista preconizată nu mai apare datorită evenimentelor dramatice care vor urma. Cei trei ani de viață transilvană vor fi evocați în „Viața ca o pradă” și în „Cel mai iubit dintre pământeni”. În 1940,

în urma Dictatului de la Viena, elevul Preda Marin primește o repartitie pentru o școală similară din București.

În ianuarie 1941 asistă la tulburile evenimente ale rebeliunii legionare și ale reprimării ei de către Ion Antonescu. Intră în contact cu refugiații ardeleni și se întâlnește cu siliștenii lui stabiliți în București. Toate acestea vor fi evocate peste trei decenii în „Delirul” și în „Viața ca o pradă”.

La sfârșitul anului școlar 1940-1941 (urmat și cu ajutorul directorului școlii), susține examenul de capacitate, însă datorită greutăților materiale se hotărăște să renunțe la școală.

În timpul verii nu mai revine în sat: *„Aveam impresia că dacă mă întorc, n-o să mai pot pleca”*. Nereușind să publice nimic și nici să-și găsească o slujbă, Marin Preda o duce din ce în ce mai greu: *„Mi-e imposibil să-mi amintesc și să înțeleg cum am putut trăi, din ce surse, toată toamna și toată iarna lui '41-'42. Doar lucruri fără legătură, nefirești... N-aveam unde dormi, era lapoviță prin tot Bucureștiul, și umblam fără oprire cu tramvaiul de la Gara de Nord la Gara de Est. Toată ziua și toată noaptea.”* Uneori mai trăgea la fratele său Nilă, într-o mansardă minusculă unde „rămânea pierdut ceasuri întregi, cu coatele sub ceață”.

În volumul colectiv de versuri „Sîrmă ghimpată”, Geo Dumitrescu include poezia „Întoarcerea fiului rătăcit” de Marin Preda, dar manuscrisul volumului nu obține viză pentru tipărire. Tot prin intermediul lui Geo

Dumitrescu, Marin Preda este angajat corector la ziarul „Timpul”, în 1941.

Activitatea literară

În aprilie 1942 debutează cu schița *Părlitu* în ziarul Timpul (nr. 1771 și 1772 din 15 și 16 aprilie), la pagina literară „Popasuri”, girată de Miron Radu Paraschivescu. Debutul la 20 de ani îi dă încredere în scrisul său, publicând în continuare schițele și povestirile: *Strigoaica*, *Salcâmul*, *Calul*, *Noaptea*, *La câmp*.

În septembrie părăsește postul de corector la Timpul. Pentru scurt timp este angajat funcționar la Institutul de statistică. La recomandarea lui E. Lovinescu, poetul Ion Vinea îl angajează secretar de redacție la „Evenimentul zilei”.

În 1943, martie, îi apare *Colina* în ziarul „Vremea războiului”. În aprilie „Evenimentul zilei” publică schița *Rotila*. Ia parte la câteva ședințe ale cenaculului Sburătorul, condus de criticul Eugen Lovinescu, unde nuvela *Calul* produce asupra celor prezenți o vie impresie, stârnind încântarea lui Dinu Nicodin, care intră în posesia manuscrisului contra unei mari sume de bani. Nuvela va fi inclusă în volumul său de debut din 1948, *Întâlnirea din pământuri*. În nuvela care dă numele volumului, criticii recunosc imediat pe tatăl autorului, care va apărea cu nume schimbat în *Moromeții*.

Între 1943-1945 este luat în armată, experiență descrisă în operele de mai târziu, în romanele *Viața ca o pradă* și *Delirul*. În 1945 devine corector la ziarul „România liberă”. Apoi din 1952 devine redactor la

revista „Viața românească”. În 1956 primește Premiul de Stat pentru romanul *Moromeții*. În 1954 se căsătorește cu poeta Aurora Cornu. Scrisorile de dragoste trimise poetei au fost publicate postum. Au divorțat în 1959. S-a recăsătorit apoi cu Eta Vexler, care ulterior a emigrat în Franța la începutul anilor 70. Cu cea de-a treia soție, Elena, a avut doi fii: Nicolae și Alexandru.

În 1968 este ales vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, iar în 1970 devine director al editurii Cartea Românească, pe care o va conduce până la moartea sa fulgerătoare din 1980. În 1974 este ales membru corespondent al Academiei Române.

În 1980, la editura pe care o conducea, publică ultimul său roman: *Cel mai iubit dintre pământeni*. O lună mai târziu este ales deputat în Marea Adunare Națională (parlamentul). Pe 16 mai 1980 moare la vila de creație a scriitorilor de la Palatul Mogoșoaia.

Fratele scriitorului, Saie, crede că a fost asasinat de Securitate, dar probele din dosarul CNSAS ar fi dispărut.

Familia sa este convinsă că moartea sa fulgerătoare are o legătură cu publicarea romanului *Cel mai iubit dintre pământeni* și a survenit în condiții oculte. Potrivit raportului medico-legal, „moartea lui Marin Preda a fost violentă și s-a datorat asfiei mecanice prin astuparea orificiilor respiratorii cu un corp moale, posibil lenjerie de pat, în condițiile unei come etilice”.

Opere:

- 1948 - *Întâlnirea din pământuri*, roman; 1949 - *Ana Roșculeț*; 1952 - *Desfășurarea*; 1955 - *Moromeții*, roman, volumul I; 1956 - *Ferestre întunecate*; 1959 - *Îndrăzneala*; 1962 - *Risipitorii*, roman; 1967 - *Moromeții*, roman, volumul II; 1968 - *Intrusul*, roman; 1972 - *Imposibila întoarcere*, roman; 1972 - *Marele singuratic*, roman; 1973 - *Întâlnirea din pământuri*, roman (ediția a 2-a); 1975 - *Delirul*, roman; 1977 - *Viața ca o pradă*, roman; 1980 - *Cel mai iubit dintre pământeni*, roman.

http://ro.wikipedia.org/wiki/Marin_Preda

FILE DIN ISTORIA ROMÂNIEI

1 iulie- 1878: S-a încheiat Congresul de pace de la Berlin. Prin Tratatul de pace s-au recunoscut independența României și drepturile ei asupra Dobrogei. Județele Cahul, Bolgrad și Ismail, din sudul Basarabiei, aflate în componența României, sunt încorporate Imperiului Țarist

2 iulie- 1838: A apărut, la Brașov, *Foaie pentru minte, inimă și literatură*, publicație condusă de George Barițiu, supliment literar al „Gazetei de Transilvania”.

4 iulie-1864: Decret domnesc privind înființarea Universității din București, care reunea într-un singur corp facultățile de Drept, Științe și Litere. Primul rector a fost juristul Gh. Costăforu. (4/16)

1876: S-a creat, la București, "Societatea națională de Cruce Roșie a României". La 23 august același an, societatea a fost recunoscută de Comitetul Internațional al Crucii Roșii de la Geneva. (4/16)

5 iulie- 328: Inaugurarea oficială a podului de la Celei (Sucidava), construit peste Dunăre, de către arhitectul Theophilus Patricius

6 iulie- 1413: Prima mențiune documentară a Episcopiei Rădăuților

1600: Mihai Viteazul se intitulează într-un hrisov „domn al țării Românești și Ardealului și a toată țara Moldovei”, confirmând, documentar, prima unire politică a celor trei țări române (unirea efectivă fusese realizată la sfârșitul lunii mai 1600)

7 iulie-1941: Armata română a ocupat localitatea Lipnic, atingând aliniamentul Nistrului

8 iulie-158: Data ultimei mențiuni epigrafice a Daciei Superior

1392: Menționarea prezenței monedelor emise de Țara Românească în cartierul Pera din Constantinopol („perperii de Valachia”); era atestată, astfel, circulația monedei românești în comerțul internațional

1922: A avut loc primul meci al echipei de tenis a României în Cupa Davis (România–India, 0-5)

9 iulie- 1600: Mihai Viteazul a întemeiat Mitropolia românească din Transilvania

1947: Consiliul de Miniștri hotărăște să remită secretarului general al Organizației Națiunilor Unite declarația de intrare a României în forul mondial și de aderare la Carta Națiunilor Unite

11 iulie- 1917: Primul război mondial: Bătălia de la Mărăști. Armata a II-a română, comandată de generalul Alexandru Averescu, înfrânge armata germană (11 iulie – 19 iulie)

12 iulie- 1475: Ștefan cel Mare, domnul Moldovei (1457-1504), a recunoscut suzeranitatea regelui Ungariei și a obținut sprijinul lui Matei Corvin în lupta împotriva turcilor

13 iulie- 1995: Republica Moldova a semnat documentele de aderare la Consiliul Europei, devenind, oficial, cel de-al 35-lea membru al organizației (Strasbourg)

14 iulie- 1582: A apărut „Palia de la Orăștie” – prima traducere românească a vechilor cărți biblice „Geneza” și „Exodul”, tipărită la Orăștie de meșterul-tipograf Șerban, fiul diaconului Coresi, și diaconul Marian. Este un prețios document lingvistic mai ales datorită încercărilor de unificare a limbii prin evitarea regionalismelor. Traducerea, chiar parțială a Bibliei, demonstra posibilitățile de expresie ale limbii române și capacitatea ei de a fi limbă de cultură

15 iulie-1497: A început construcția bisericii Curții domnești de la Piatra Neamț, ctitorie a lui Ștefan cel Mare, domnul Moldovei (1457-1504). Lucrările au fost finalizate la 11 noiembrie 1498

1858: Au fost tipărite în Moldova, primele mărci poștale. Acestea erau vestitele "Cap de bour" a căror primă emisiune cuprindea patru timbre

1888: A apărut ziarul *Adevărul*

1962: Reprezentativa feminină de handbal în șapte a României a cucerit titlul suprem la cea de-a doua ediție a *Campionatului mondial*, desfășurat în România, între 8 și 15 iulie

16 iulie- 1264: Prima mențiune documentară a orașului Bistrița

1544: Filip Moldoveanu la tipărit la Sibiu „Catehismul românesc”, prima carte tipărită în limba română

1921: A avut loc primul Congres al medicilor din România, prezidat de prof. dr. Ioan Cantacuzino. (16-23

1961: Atleta Iolanda Balaș, multiplă campioană, a stabilit, într-un concurs desfășurat la Sofia (Bulgaria), al 14-lea (ultimul) record mondial la săritura în înălțime: 1,91 m

18 iulie- 1711 : Marea confruntare de la Stănilești dintre forțele ruso-române, conduse de țarul Petru I al Rusiei și de Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei, și cele otomane. Victoria turcilor a obligat pe Cantemir să-și părăsească tronul și să se refugieze în Rusia, unde a devenit consilierul țarului.

1976 : Gimnasta Nadia Comăneci (14 ani) a atins primul punctaj de 10 din istoria Jocurilor Olimpice

20 iulie- 1896: A apărut ziarul „Liga ortodoxă”, sub conducerea lui Alexandru Macedonski.

1927: La numai cinci ani, Mihai I devine Regele Românilor în urma morții regelui Ferdinand I

21 iulie- 1880: Poetul Alexandru Macedonski publică, în revista "Literatorul", articolul "Despre logica poeziei", considerat a fi primul manifest al poeziei române moderne

1914: Consiliul de Coroană, întrunit la Sinaia, proclamă poziția de neutralitate a României în Primul Război Mondial

22 iulie- 1456: Strălucită victorie, la Belgrad, a lui Iancu de Hunedoara, voievod al Transilvaniei, împotriva puternicei armate otomane conduse de Mahomed al

11-lea, cuceritorul Constantinopolului. În urma acestei victorii, Papa Calixt al III-lea l-a caracterizat pe lancu de Hunedoara drept „atletul cel mai puternic – unic – al lui Christos”

23 iulie- 1601: Mihai Viteazul dictează memoriul către marele duce al Toscanei, Fernando I de Medici, păstrat numai în traducere, prima autobiografie din literatura română.

24 iulie- 1772: S-a desfășurat *Congresul de pace* de la Focșani și București. Delegațiile Moldovei și Țării Românești au cerut independența de fapt, sub garanția Austriei, Rusiei și Prusiei, și unirea celor două țări românești. (24 iulie 1772-22 martie 1773)

1864: Domnitorul Alexandru Ioan Cuza i-a unificat pe grănicerii munteni și moldoveni, punând bazele instituției moderne de pază a frontierelor țării

1917: Bătălia de la Mărășești. Victoria armatei române comandate de generalul Eremia Grigorescu asupra trupelor germane conduse de generalul von Mackensen (24 iulie/6 august-6/19 august)

1990: Senatul României adoptă un proiect de lege prin care se instituie ca sărbătoare națională a României ziua 1 decembrie, zi în care, în anul 1918, prin unirea Transilvaniei cu România, s-a încheiat procesul constituirii statului național unitar român

26 iulie- 1940: La Salzburg/Austria are loc o întrevvedere între Ion Gîrțu (prim-ministru) și Mihail Manoilescu (ministru de externe), pe de o parte, și Adolf Hitler și Joachim von Ribbentrop, de cealaltă parte; Guvernului român i s-a recomandat să

răspundă revendicărilor Ungariei horthyste prin propuneri și negocieri directe

1941: Este cucerită Cetatea Albă. Se încheie campania militară purtată de Armata Română, alături de cea germană, pentru eliberarea nordului Bucovinei și Basarabiei

27 iulie- 1877: *Divizia 4 – Infanterie*, comandată de colonelul Alexandru Angheliescu, începe deplasarea spre frontul din fața Plevne

1956: România devine membru al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), fondată în 1945

1990: Parlamentul României a hotărât ca 1 decembrie să devină sărbătoare națională

29 iulie-1848: În parcul Zăvoi din Râmnicu Vâlcea, în fața unei numeroase asistențe, după ce s-a citit noua Constituție, un grup de tineri, avându-l în frunte pe Anton Pann, a intonat pentru prima oară imnul Revoluției pașoptiste "Deșteaptă-te, române", devenit după Revoluția anticomunistă din 1989 imnul național al României

1857: A fost înființată *Școala Națională de medicină și farmacie* din București

30 iulie- 1970: La Arad s-a desfășurat primul meci internațional de fotbal feminin din România: Foresta Arad - Olimpia Zdar Nad Sazavou, Cehoslovacia

1 august- 1473: Atestarea documentară a orașului Zalău

2008: Eclipsă totală de Soare, vizibilă în România ca eclipsă parțială

2 august- 1997: La Catedrala greco-catolică "Sfânta Treime" din Blaj sunt depuse osemintele marelui iluminist român Ioan Inocențiu Micu (Klein), personalitate marcantă a Școlii Ardelene, aduse de la Roma după 230 de ani de la moartea sa. Au loc cu acest prilej ceremonii religioase, cu participarea înalților prelați ai Bisericii greco-catolice. Rămășițele pământești ale episcopului greco-catolic au fost reînhumate în catedrală în octombrie 1997.

3 august- 1601: Trupele lui Mihai Viteazul și cele ale lui Gheorghe Basta obțin în bătălia de la Guruslău victoria împotriva celor transilvănene conduse de Sigismund Báthory

1919: Armata română intră în Timișoara și aduce o mare contribuție la reîntregirea teritoriilor românești (vezi și 4 august - în unele surse figurează 3 august ca data intrării în Budapesta)

4 august- 1919: Armata română a intrat victorioasă în Budapesta. Sfârșitul regimului comunist instaurat de Bela Kun la 21 martie 1919 în Ungaria

1867: S-a înființat Biblioteca Academiei Române.

7 august- 1858: Convenția de la Paris (27 - 12 august). Pentru Principatele Române se prevedea un regim parlamentar și censitar și se desființau privilegiile marii boierimi

1970: La Iași s-a inaugurat "Casa Dosoftei", care adăpostește secția de literatură veche a Muzeului Literaturii din Iași

8 august- 1826: Mitropolitul Moldovei, Veniamin Costachi hotărâște ridicarea *Catedralei mitropolitane de la Iași*, unde, din anul 1889, se află racla cu

cinstitele moaște ale Cuvioasei Parascheva, ocrotitoarea Moldovei

1889: Prin Înalt Decret Regal 2073 s-a înființat, pe lângă Marele Stat Major al Armatei Române, o Școală Superioară de Resbel, în prezent Academia de Înalte Studii Militare

10 august- 1500: Ștefan cel Mare, domnul Moldovei (1457–1504), a dăruit Mănăstirii Putna, marea dveră a Răstignirii, broderie monumentală de o valoare deosebită. În colturile lucrării sunt portretele votive ale lui Ștefan și al Mariei Voichița

1534: A început înălțarea bisericii "Sf. Dumitru" din Suceava, ctitorie a domnitorului Petru Rareș.

1913: *Pacea de la București*, care consfințește sfârșitul războiului și înfrângerea Bulgariei. Grecia i Serbia își împart Macedonia, iar România anexează Cadrilaterul

1919: În cadrul adunării de la Timișoara a șvabilor din Banat, aceștia își dau acordul pentru unirea proclamată la Alba Iulia.

11 august- 106: O diplomă militară romană, descoperită la Porolissum, atesta că, la această dată, se constituise provincia romană imperială Dacia

13 august- 1595: Bătălia de la Călugăreni (13-23 august). Mihai Viteazul a înfrânt oastea otomană condusă de marele vizir Sinan Pașa.

1862: Înființarea *Ministerului Afacerilor Străine* al României.

14 august- 1916: (14/27 august) România a declarat război Austro-Ungariei, intrând în Primul Război Mondial

15 august- 1595: Oastea otomană a ocupat Bucureștii. Unele biserici au fost transformate în moschei, iar mânăstirea lui Alexandru Vodă a fost fortificată.

1931: A apărut primul număr al ziarului „Scântea”

19 august- 1316: Regele Carol Robert de Anjou acordă Clujului statutul de oraș și-l scoate din posesiunea Episcopiei Catolice de Alba Iulia

1917: În cadrul bătăliei de la Mărășești a avut loc atacul "cămășilor albe" din Regimentul 32 Infanterie "Mircea"

20 august- 1469: Batalia de la Lipnic, pe Nistru: Ștefan cel Mare a învins oastea tătară.

1749: A început domnia fanariotă a lui Constantin Racoviță în Moldova

1968: Pe poarta uzinei de la Colibași (Pitești) a ieșit primul autoturism românesc, Dacia 1100

21 august- 1945: Regele Mihai I a somat guvernul dr. Petru Groza să demisioneze. În urma refuzului primit, a hotărât să nu mai semneze decretele de legi („greva regală”).

1955: La ora 20.00 începe prima emisiune experimentală de televiziune în România

22 august- 1456: A început a doua domnie a lui Vlad Țepeș în Țara Românească (până în noiembrie1462)

1531: Bătălia de la Obertyn: Petru Rareș a fost înfrânt de poloni

23 august- 1944: Al Doilea Război Mondial: România a ieșit din alianța cu Puterile Axei, trecând de partea aliaților. Mareșalul Ion Antonescu, conducător al statului, a fost arestat în urma loviturii de stat organizate de regele Mihai I al României și s-a format un guvern condus de Constantin Sănătescu

1973: Ilie Năstase devine lider mondial al clasamentului ATP, poziție păstrată timp de 40 săptămâni

24 august- 2008: Ceremonia de închidere a Jocurilor Olimpice de vară de la Beijing, China. România obține un total de 8 medalii (4 de aur, 1 de argint, 3 de bronz)

25 august- 1929: Experimentarea cabinei catapultabile de avion construită în premieră de românul Anastasie Dragomir. Evenimentul a avut loc pe aeroportul Orly, Paris.

1954: Prima participare a României la Campionatele Europene de atletism, cu Iolanda Balaș pe locul secund (1,65 m)

26 august- 1871: Sărbătorirea a 400 de ani de la tămosirea mânăstirii Putna, manifestare organizată din inițiativa studenților români de la Viena, în frunte cu Eminescu și Slavici. 14/26 august

27 august-1877: A avut loc primul atac al trupelor române. Misiunea de asalt și cucerire a redanului otoman, din fața redutei Grivița-1 din sistemul de apărare a Plevnei, este încredințată Regimentului 13 dorobanți, comandat de locotenent-colonelul Ion Petrovici, și altor subunități din cadrul Diviziei a 4-a infanterie. Cucerirea acestui avanpost fortificat se înscrie ca o primă victorie a Armatei române. Pentru succesul repurtat, drapelul de luptă al Regimentului 13 dorobanți este distins cu Ordinul "Steaua României". De asemenea, se acordă unor ofițeri și soldați din subunitățile participante la atac Ordinul "Steaua României", precum și medalia "Virtutea militară"

1989: Marea Adunare Națională de la Chișinău a decis oficializarea limbii române și trecerea la alfabetul latin.

1990: Parlamentul de la Chișinău a adoptat Declarația de Independență a Republicii Moldova.

28 august- 1916: Primul Război Mondial: Germania declară război României

30 august- 1265: Prima mențiune documentară a Hunedoarei

1535: S-a încheiat înălțarea Bisericii "*Sf. Dumitru*" din Suceava (începută la 10 august 1534), ctitorie a lui Petru Rareș, domn al Moldovei (1527-1538; 1541-1546)

1698: A apărut, la Iași, prima scriere filosofică românească: *Dîvanul sau gâlceava înțeleptului cu lumea sau giudețul sufletului cu trupul*, de Dimitrie Cantemir

1877: Asaltul armatei române asupra redutei turcești Plevna III, în timpul războiului pentru independență

1940: A fost încheiat al doilea protocol al Dictatului de la Viena. România a fost nevoită să cedeze Ungariei, Nord-vestul Transilvaniei, cunoscut istoriografic sub numele de Transilvania de Nord.

1944: România a rupt, după lovitura de stat de la 23 august, relațiile diplomatice cu Ungaria horthystă

31 august- 1944: Trupele sovietice au intrat în București

<http://ro.wikipedia.org>

ANECDOTE

Dilemele unui șef

- Vii dimineața târziu - ești exemplu negativ.
- Vii punctual - ai venit să-ți spionezi subalternii la sosire.
- Ești prietenos cu subalternii - visezi popularitatea ieftină.
- Ești rezervat - te consideră cu nasul pe sus.
- Îi critici - faci pe nebunul.
- Te interesează munca subalternilor - ești băgăreț.
- Nu te interesează - nu ai habar de probleme.
- Faci ședințe - ești ședințoman.
- Nu ții ședințe - lucrezi în secret.
- Dacă ești tânăr - nu ai experiență.
- Dacă ești mai în vârstă - ești sclerozat.
- Stai seara târziu - faci pe lucrătorul supraaglomerat.
- Pleci punctual - nu-ți dai interesul.
- Te consulți cu colegii - nu ești în stare să iei decizii.
- Nu te consulți cu colegii - vrei să ții totul în mână.
- Spui bancuri - ești neserios.
- Nu spui bancuri - ești plictisitor.
- Pleci în concediu - nu te interesează soarta firmei.
- Nu pleci în concediu - îți păzești scaunul.
- Inșiști asupra problemelor tale - ești încăpățânat.
- Cedezi - ești moale.
- Ai succes - ai avut noroc.
- Trimiți oamenii la cursuri - vrei să îi îndatorezi.
- Nu-i trimiți la cursuri - nu lași pe altul să se ridice.
- Vii cu idei noi - ești fantasmagorist.
- Nu vii cu idei noi - ești refractar față de tot ce-i nou.

Ioana Filipciuc

Colectivul de Redacție

Redactor Șef: Țop Paul-Dan

Secretar de Redacție: Iștoc Daniel

Designer: Bronț Maria-Corina

Tehnoredactor: Mance Ioan Claudiu

Corectare: dr. Tomoioagă Anca

Responsabil de număr: Filipciuc Ioana

Responsabili pe secții sau domenii

Teologie Biblică- Bențe Andrei

Teologie Sistematică- Ferteș Adrian

Teologie Istorie și Gândire Creștină- Țop Paul-Dan

Teologie Aplicată- Mance Ioan Claudiu

Patrologie și Literatură Post-patristică- Iștoc Daniel

Teologie Asistență Socială- Filipciuc Ioana

Spiritualitate - Botiș Ovidiu Dan

Artă Creștină- Bronț Maria Corina

Referenți Științifici:

Pr. Lect. Univ. Dr. Viorel-Cristian Popa - Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”

Diac. Asistent Univ. Dr. Florin Tomoioagă - Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”

E-mail: revistaprincipii@yahoo.com

Colaboratori:

Conf. univ. dr. Simona Trip—Prorector al Universității din Oradea

(Managementul Serviciilor Studentești și Sociale)

Prof. univ. dr. Florica Orșan - Director al Departamentului pentru Pregătirea și

Perfecționarea Personalului Didactic din cadrul Universității din Oradea

Andrei Gheban - Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”, anul I - Master

Mihai Dem – Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”, anul IV - Licență

Clop Corneliu – drd. al Facultății de Limbi și literaturi străine, secția Studii literare și culturale,

Universitatea din București

calitate occidentală la prețuri românești

Cabinetul

Prestige Dent

vă oferă servicii de:

- cosmetică dentară
- ortodonție și ortopedie dento-facială
- implantologie
- protetică din ceramică

**Programări la
tel.0742.009.535**

**Program:
L-V între orele 10-19**

SPONSOR PRINCIPAL

ISSN 2285 – 0511